

ELŐFIZETÉS

HELYEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hatásos péld. sor egyszer 20 fill.,
minden következőnél 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és oszmáni egyesített
vasutak pályájában.
TELEFON-SZÁM: 397.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József fővezéregy-út 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1916.

Szerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, január 9.

Ujból fellángolt az orosz támadás.

Budapest, január 8. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galiciában és a bukovinai határon a csata tegnap újból fellángolt. A Strypa mentén, amint már jelentettük, az ellenség napkelte előtt megkezdte támadásait. A rohamos csapatoknak néhány erős osztága a köd oltalma alatt útegeinkig nyomult előre. Ekkor megindult a tizenhatodik és a huszonegyedik honvédered és az ötvenhetedik közpogalial gyalogezred ellentámadása és a támadókat állásainkon túl verte vissza. Az ez alkalommal elfogott hétszázhusz orosz között van egy ezredes és tíz más tiszt. A Dnyeszter menti vonalaink egész napon át legnagyobb részt erős ágyutüz alatt állottak. A besszarábiai arcvonalon közvetlenül a déli órák előtt tüzéségi pergőtűzzel vezette be támadásait az ellenség. Erőtesztítésük, miként a Toporusz melletti és Barauoztól keletre fekvő állásaink ellen irányult harc, most is rendkívül elkeseredett volt. A támadó oszlopok egyes részeinek sikerült is árkainkba benyomulni, azonban tartalékaink kézi tusában ismét kiverték őket. Új alkalommal egy tisztet és kétszázötven főnyi legénységet fogtunk el. Wolhyniában Berestyany mellett oszlopaink visszaverték orosz hírszerző különítményeket. A Strymentén tüzéségünk összpontosított tüzeléssel meghiusította az oroszok arra irányuló kísérletét, hogy a Czartorysktól északra fekvő temetőt vissza foglalják.

Olasz hadszíntér:

Olaszok a tolemini bidő északi része és ettől északra fekvő állásaink, különösen pedig a némrég elfoglalt árok ellen, amelyet tegnap ismét többször támadtak, nagyon élénk ágyutüzet indítottak. Oslavianál és helyenként a doberdói fensik szakaszában is meglehetősen heves ágyutüzetek voltak.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs változás. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Meglepetéssel elfoglalt francia árkok.

Berlin, január 8. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az arcvonal legnagyobb részén az időjárás kedvezőtlenül befolyásolta

a harci tevékenységet. Hartmannswelkerkopftól délre a franciáktól meglepetésszerű előretöréssel elfoglaltunk egy árokreszt. Több mint hatvan vadász jutott kezünkre.

Keleti és Balkán hadszíntér

Jelentős esemény nem történt. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Arad város elismerése polgármestere iránt.

— Kilencvenhárom városatya indítványa. — A törvényhatóság hálája. —
Varjassy Lajos negyvenéves szolgálata. —
— Az Aradi Közlöny tudostójától. —

Arad, január 8.

Arad város törvényhatóságának kilencvenhárom tagja ma indítványt nyújtott be a közgyűléshez, amelynek egyhangú és lelkes egyetértéssel leendő elfogadását nem csak az biztosítja, hogy az indítvány tárgya helyén való és méltányos, hanem az is, hogy akinek érdekében azt a törvényhatóság elítjelt alkotó, vezetőre hivatott férfiai beadták, a közgyűlés termén kívől és a város aprajánál-nagyjánál őszinte és osztatlan tiszteletnek, szeretetnek örvend. Varjassy Lajos polgármester negyvenéves jubileumát, nem hangos és cifra ünnepléssel, hanem a négy évtizedes önműveléssel, becsülettel és nagy sikerekre tekintő munkát asszal akarta jutalmazni, hogy évi háromezer korona személyi pótlékot állapít meg a részére.

Arad város polgármesterének emberi, köztestviselői kvalitásait, érdemeit az Aradi Közlöny a jubileum évforduló alkalmából csak néhány nappal, hogy méltatta. Azonban azt még nem volt módjában megírni, hogy a polgárság legszelebb körében önként vetődött fel az az ezme több oldalról is, hogy a polgármesterre emlékeztetés kell tenni nemcsak az ő, de a város életében is nevezetes évfordulót. Varjassy Lajos nagy és méltán általános népszerűségét jelenti az a körülmény, hogy mindenütt úgy gondolkoznak felőle polgártársai, hogy a törvényhatóságnak módot kell találnia a hála és elismerés kifejezésére. Mindenki tudja, hogy a legpuritánabb jellem, aki felemelt fővel állhat az ország-világ színe és itélőszéke elé, aki szeretetben és melegségben gazdag szíve kinöveit megosztja minden emberrel, de kinöveit nem gyűjtötte, aki földi javakért sem hájtotta meg a fejét soha. Az egész város köszönetének gondolkodását és egyetakarását fejezi ki tehát a kilencvenhárom törvényhatósági bizottsági tag által beadott indítvány minden szava és sora és nemcsak a városatyák, de a polgármester vezetése alatt élő polgárság érzelmeit tolmácsolják, amikor háláról és annak a hálának méltó lecovásáról szólnak a törvényhatóságban.

Ma nyújtották be az indítványt, amely bizonyítéka lesz örök időkre annak, hogy Arad város polgáraiért érdemes dolgoznia a városi tisztviselői karnak, mert az a tisztviselői kar is büszkén tekinthet arra a városra, amely első polgárát úgy becsüli meg, mint az alább következőkből a világ megtudhatja:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Varjassy Lajos Arad szabad királyi város polgármestere 1916. január havában tölti be negyvenéves szolgálati idejét. Mint huszonegy éves fiatal ember aljegyzői minőségben nyert alkalmazást a város közigazgatásánál, és azóta lelkedatlan szorgalmával, közismert önzetlenségével és szívének nemes jószágával mindannyiunk nagyrabecsülését és ragaszkodását vívta ki magának. Arad város minden polgára bizalommal viseltetik polgármestere iránt, mert tudja, hogy minden lépését kiapadhatatlan jószág, nemes ambició és város ügyeinek szíve mélyéből fakadó szeretete vezet. Negyven éves működése, bár telve küzdelmekkel, a jól elvégzett munkának és fáradhatlan kötelei ség teljesítésnek volt példaadó korszaka. Ifjúságának és férfi korának legszebb idejét szentelte Arad város ügyeinek a valameny-nyitüknek nem csak egy öröme, az is negyven esztendő fáradhatlan munkája után, csak tapasztalatokban és érdemekben öregbedve, de munkaerőének, törekvései nemes hevének, kiapadhatatlan szívóságának a aranyos, derűs kedélyének változatlan gazdag-ságában vezet bennünket biztos kézzel szeretett városunknak szebb, gazdagabb jövője felé. Varjassy Lajos negyven éves munkásságát a bel- és külváros fejlődés, járhatóan utak kiépítése, gyári műhelyek sakatoló sugása, a kereskedelem és ipar fejlődése és szenvedő, szerénysorau polgártársaink felszárított könyvei jelezték.

Ma, midőn polgármesterünk szolgálatának negyvenedik évét betöltötte és büszkén tekinthet vissza lezajlott küzdelmeinek eredményteljes napjaira és megnyugvással, bizalommal várhatja a jövőnek valószínűleg még

Megsőbb tevékenységét: méltán igényelheti, hogy hálával és bizalommal viseltessünk eddigi munkássága és törekvései iránt. Kötelességünk az, hogy hálánknak és elismerésünknek megfelelő módon kifejezést is adjunk. Szerényesége elhárított magáról minden címet és kitüntetést s elhárítaná bizonyára azt is, hogy polgártársai közpályára lépésének negyvenedik évfordulója alkalmából zajos ünneplésben részesítsék. Azért tiszteletteljes indítványunk az, hogy Arad szabad királyi város törvényhatósági bizottsága elismerésül Varjassy Lajos polgármester kiváló érdemeinek, fejezze ki iránymában hálóját és szeretetteljes razaszkodását és egyben mondja ki, hogy részére 1916. január hó 1-től kezdődőleg nyugdíjába beszámítandó háromezer korona évi személyi pótlékot szavaz meg.

Kérjük indítványunknak a január havi közgyűlés tárgysorozataiba való felvételét.

Aradon, 1916. január 8-án.

Domány József, Fábry Sándor dr., Steinhardt Mór dr., Just Ferenc, T-deschi Viktor, Szathmáry János, Leopold Zsigmond, Zerkovits Rudolf, Goldschmidt Sándor, Wadovszky Gusztáv, Fényes Kálmán, Steiner Ferenc, Issekutz László, Reinhart Gyula, Adler Andor, ifjú Neuman Adolf, Oravecz Miklós, Robitsék Agoston dr., Maresch Gyula, Hoffmann Antal, Dobaschi József, Ottenberg Tivadar, Haas Abajos, Stengl Andor, Waider Gyula, Paretz Béla dr., Réthy Viktor, Hehs Béla, Fényes Dezső, Mairovitz Emil, Hehs Vilmos, Nemess Zsigmond dr., Groszmann Jakab dr., Tagányi Sándor dr., Pálmái Lajos dr., Lusztig Armin, Elcs Armin, Ring Géza, Hegyi Albert, Rosenber Miksa, Ring Lajos, Weisz Dávid, Földes Kelemen, Mandl Vilmos dr., Almásy T. Pál, Berta Titusz, Embeiv Iván, Múlek Lajos dr., Faragó Rezső, Löbl Gyula, Nagy Sándor dr., Vizer Lajos, Kosztka Emil, Szántay Lajos, Stuber József, Steigerwald Alajos, Kohn S. N. László Sándor, Nattland Bernát, Raicu S. b. Weisz Márk, Schwarz Adolf, Schwarz

Hermann, Sugár János dr., Bing Hugó, Cukor László, Knéffel Lajos, Lufácsy Lajos, Nvály Vilmos, Domán Sándor, Bing János, Rozsnyay József dr., Avarffy Ferenc, Szabó Albert, Tabakovits Emil, Halmi Andor, Schütz Henrik dr., Nikolits Sándor, Lengyel Manó, Zimmermann Károly dr., Kertész Miksa dr., Reusz Sándor, Halás Arpád, Goldschmidt Miksa, Probst Mihály, Reibar Emil, Gutajahr Mihály, Nemes Géza, Heitz Nándor dr., Pollák Vilmos, Keppich Jakab dr., Écs Béla dr. Faragó Gyula.

A szerdán tartandó rendes közgyűlés sorrendjére van az indítvány tárgyalása kitézve, amelyet a közgyűlés termében Nagy Sándor dr. fog egyhangú elfogadásra ajánlani.

VÁROS ÉS MEGYE

A városi tisztviselők hadisegélye. A városi tisztviselők részére kiutalt hadisegély szétosztásával foglalkozott ma a tanács és mindenekelőtt megállapította, hogy a kormány sokkal mostohább bánik a városi tisztviselőkkel, mint a vérmegveikkel, vagy az államiakkal. A városnál nyanyis csak a szoroson vett közicaztatási szakemberek kapnak hadisegélyt és ezek is csak törzsfelállításuk után, de a pótlékok nem számíthatók ide. A tanács Vannay Gyula tanácsnokot, Jecassy Károly dr. főügyészt és Kilyényi János főszámvevőt bízta meg a névsor összeállításával. A megbízottak bizonyára liberálisan járnak el és a törvényhatóság nem lehet szűkkeblű éppen azokkal a kisemberekkel szemben, akik a háboruban legjobban rá vannak utalva a segítségére.

Nem emelhetők a mozi-jegyek árai. Az aradi mozgó színházakban egyes ülőhelyek árát telemelték és a tulajdonosok ehhez a tanács engedélyét kérték. Ma tartott ülésén a tanács nem járult ehhez hozzá, mert Greán Nándor főkapitány az alapengedélyre hivatkozva azt jelentette ki, hogy az indokolatlan. Az ügyet kiadták a főkapitálynak, hogy tegyen jelentést.

A szállítási igazolványok kiállítására. A tanács ma tartott ülésén a szállítási igazolványok kiállításával Lócs Rezső helyettes polgármestert, távollétében pedig Zubor Andor tb. főjegyzőt bízta meg.

Arad városi tisztviselők nyugdíj-alapjának 1916. évi költségvetéséről felvett jegyzőkönyvet január hó 24-ig bezárólag a városi tanácsstermben közszemlére tették ki. Szabadságában áll azokat minden adófizető polgárnak megtekinteni és netáni észrevételeit írásban a folyó év február havában tartandó rendes közgyűlés előtt legalább 5 nappal a tanácsnak benyújtani.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. városi törvényhatósága által 1916. évi január hó 12-én, délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésen tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 11. A polgármester jelentése a városi pénztár megvizsgálásáról. 12. A polgármester betérjeszti az utalvány 1913—1914. zárszámadását. 13. A belügyminiszter leirata Tenczinger Károly városgazda személyi pótléka tárgyában. 14. Institoris Zsigmond segédírást és Sztupár Antal segédírást kérvénye a családi pótlékra vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában. 15. A Meteor Kerékpár Klub kérvénye a kerékpáradó eltörlése tárgyában. 16. A tanács előterjeszti, hogy Doregi Mózes, Mericskai Sándor és a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége által emelt új épületek bérjövendéjére a közszégi adómentesség megadását. 17. A tanács bemutatja Szendrey Mihály szingizsgatónak a törvényhatósági bizottság 31400/755—1915. sz. határozata tárgyában kelt nyilatkozatait. 18. Az aradi ipartestület anyagi és erkölcsi támogatást kér egy, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara által szervezendő tanfolyam részére, amelyben a bolgárnyelvet fogják tanítani; továbbá kéri, hogy a kormányhoz felterjesztést intézzünk, kérve a bolgár nyelvnek a kereskedelmi és ipari szakiskolában való tanításának elrendelését. 19. A „Magyar-Lengyel Egyesület” elnöksége kéri, hogy az ország több városához és törvényhatóságához hasonlóan a m. kir. kormány utján az országgyűléshez feliratot intézzünk a lengyel kérdés igazságos elintézésére tárgyában. 20. A hadifoglyok gyámoltató országos egyesület nemes céljai javára adományt kér. 21. A tisztviselők egyesület bemutatja a városi árvaházban elhelyezett árva gyermekek élelmezése tárgyában megkötött szerződést. 22. Domány József és társai indítványa Varjassy Lajos polgármester jelenlegi feltevéseinek felmérése tárgyában.

Karácsony az erdőben . . .

Irtó: Szekeres László dr.

Dolomitok, január 8.

Néma, csendes volt minden.

Az örök mécs pirosuló lángja is csak néha sercent, amidőn szemjas, tüztől égő ajka mölön szűresülte az olaj hűs cseppeit.

A fekete sötétségben — amely a granitboltozatok alatt leüdült — nagy világitott a pirosuló szent tűz, mint a viharos kikötők ragyogó sugára, amely messze beleveti magát az éjszaka fába.

Az árkádok csengő csendjében a várakozás szent érzése zengett, karácsonyi hangulat, betlehem ihlete, a jászoly költészete, a krisztus hang, népek imádása, lelkek zúgása, mind ott szikrázott a kis templom oltárán, ahol, ami egressz rü szerény kis karácsonyfánk... a nagy, varba öltözött fejeveres gyermekek krisztus-fá a zöld-let.

Arnyak sietnek az ajtón át, oly nesztele nélkül, mint az éjféli hajó silhuetje a nyugodt vizük tetején.

Egy más után jöttek sokan... Krisztust ünnepelelni, marcona, viharban k ményre vált katonának, hogy újra gyermekek legyenek, hogy a lelkek egy kisé felüdüljön a zöld fenyő csillogó ágain, úgy, mint régen... nagyon régen.

A hideg, havas világban a táncoló lelkek aetheres ereje terjed, mint a fehér virág kelyhéből kicsapó illat; a krisztusi hit eleven életé vált, az acélos szivekben megrezdült egy húr s zengett, mint a kristály medencébe lecsorgó víz... karácsonyi harmóniát.

Balszaros fenyőillat árad az oltárról... a térdelő katonák imájába vegyül, a lélek a leg-

megsőbb esuesára száll;... amikor kivül a karácsonyi szent láng, lázas, szikrázó ének eserdül a katonák ajkán... kirepül az ablakon át, s dél-tírol hérései visszhangozzák „dicsőség magasságban Istennek”.

Száll az ének, zengnek a lelkek, mámoros karácsonyi dalt; harcützben jár a béke hóféhér anyala... míg a karácsonyfa fölött a feszület lassan meghajlik... le egészen... s Krisztus szelíd, mosolygó arca átöleli térdelő fiait.

A kis erdő olyan volt, mint egy hangvály, amelynek megbolygatott lakóit a munka láza hevíti.

Erdőben készültek a fiúk. Ragyogott minden, mint az akropolisi athéne szobor, amidőn aranvos sisakútt dél sugarának meze érintette; hóféhér színt kaptak a mohás merengő falak, amelyekben fekete színű fantasztikus képeket égetett ki a mult tüze...

Sokáig néstem a folyton mozgó, eleven képet, amelynek életet, lüktetést, a magyar lelkek hite, korotét elefántoront fehér hegvek allották, míg a levegőben; mint Leonardo képén ott rezgett a nedves vízfátyolon átszűrődő karácsonyi hangulat... a krisztusi eszme misztikus ujászületésének várakozása.

Karácsonyt, az isteni gyermek születését, a béke, a szeretet óráját várjuk; hogy amikor feltűnik a betlehem csillag, amidőn a lelkek órája megkondu; s az istenség lehetete érinti a földet, mindnyáján készek legyünk az új ki nyilatkozatais méltó fogadására...

Régi ködös idők, messzi pálmás országok jutnak eszembe, ahol a dél tüze, mámoros izt lop a gyümölcsbe, fehér, alacsony házitók, amelyek úgy világítanak, mint lakóinak tur-

nusa az ég azurjában; mosolygó olajfaerdők, nansütéses nászár ti dombok; ahol először egyesült az ige az emberrel.

Forradalmi láng perzselte akkor is a világot, lobozva égett, mint egy áldozati oltár tüze a szellemi ütközések szikrája ragyogott, vakított mint a régi kárbunkulus kőve; a vágyakozás nagy pillanata oda üt az emberlekek peremére, oltáratlan lángok gyultak ki a tömelekek tapóójából... tüzes volt minden... forró, mint egy kráter... míg végre mehasadt az ég mélysége s az istenség sugara utat tört le a földre, mint a szivárványos színek a felhők repedésein át...

Összeépíttem a jelent a multtal, hidat akartam verni a fény s árnyék között... amikor léptek zaja rissztott fel, s egy katonát állt előttem, egy karácsonyfával vállán.

Illedelmesen köszön s azután jelenti, hogy meghozta a fát.

Amíg beszélt fiatal lelke minden szeretetével csüng az egyszerű fácskán, amelyet ő hozott; hogy majd oltárunkról mint a megváltás zöld lobonója hirdesse a karácsonyi ihletet.

A nagy, szabad hegyek szabad lakója erőtellenül dönt le a fű erős vállára; gyantás, illatos, finom vére körülvevett bennünket.

Sokáig kerestem — szólt a fű — míg e szép fát találtam.

Ott állt egy meredek széle, egyedül, mint egy büszke várú; tiszta, sudár termete, mint egy ragyogó zöld jelenség táncolt a szél szavára...

— Hová tegyem a fenyőt — kérdezi?

— Vidd le az erdő udvarára, s ott azután szorítsd bele a tartóába.

Amikor a fiúk meglátták, örvendő kiál-

Asztaloslegény katonatorvosi egyenruhában.

— Letartóztatott szélhámos katonaszökevény. — Aradon, Temesvárott, Lugoson csalt az ál-segédorvos. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8.

Tegnap este hat óra tájban, amikor az Andrásy-íéri korzó a legnépesebb, a Központi kávéház előtt, a sétálóknak tömegében egy aradi detektív odalépett egy fiatal, beretvált arcú és nos katonatiszthez, akin katonai segédorvosi uniformis díszlett. A ovikeres, szimpatikus kinézésű segédorvos egy fiatal hölgyvel sétált a észre lehetett venni rajta, hogy a detektív szavai nem a legkellemesebben érintették. Megállt, élénken gesztikulálni kezdett, természetesen csendben, kerülve a feltűnést, majd a detektívvel az ut szélére ment.

— Utasításom van arra, segédorvos ur — mondotta a detektív, hogy kisebb felvilágosítás céljából a rendőrségre vezessenem.

A katona orvos sápadtan, izgalott hangon kérdezte, hogy vajon nincs-e tévedésről szó, a vajon arra kapott-e a detektív parancsot, hogy őt vezesse a rendőrségre. A detektív megnyugtatta, hogy csak jelentéktlenebb dolog az egész s ezért nem is érdemes aggodalmaskodnia. Erre a katonatiszt a hölgytől, akit a detektív jól ismert, el bucsuzott és némán követte kísérlőjét.

A különös jelenetnek előzménye a következő. A rendőrség büntügyi osztálya tegnap délután táviratot kapott a temesvári rendőrségtől, hogy egy katonatorvosi egyenruhát viselő fiatalember Temesváron pár hét alatt számos lopást és csalást követett el. Mielőtt a rendőrség le akarta tartóztatni, a szélhámos megneszezte a dolgot s elmenekült. A temesvári rendőrség megállapította, hogy Aradra utazott s kéri a rendőrséget, hogy tartóztassa le. A temesvári rendőrség megkérdezte a szélhámos személyleírását is.

Berecz Ferenc rendőrkapitány, a büntügyi osztály főnöke a távirat vétele után nyomban Rédl detektívot hívta meg, az ál-katonatorvos felkutatásával. Rédl a személyleírás alapján ismerte fel a szélhámóst, akit a detektív a rendőrségen mindjárt vállatóra fogott. Az előállított fiatalember kijelentette, hogy a detektív téved, mert ő dr. Székely segédorvos, pár nappal ezelőtt helyezték Aradra s itt a megyei kórházba foglák beosztani a sebesült katonák kezelésére. Rédl azonban jól tudta, hogy kivel van dolga, mert a szélhámos személyleírása teljesen ráillett az állítólagos segédorvosra. Epen ezért tovább vallatta s mikor a szélhámos látta, hogy minden erőlködése hiábavaló, beismerte, hogy ő a keresett ál orvos. Bevallotta, hogy Klein Adolf a neve, huszonöt éves asztalos segéd. Azt azonban, hogy Temesváron, vagy Aradon szélhámosságokat követett volna el, tagadta. Rédl detektív ezután Klein Adolfot őrizet alá helyezte ma reggelig, amikor Berecz kapitány vette vállatóra. A kihallgatás során csak annyit mondott el, hogy Temesváron hosszabb időn keresztül élt egy családnál és sem lakásért, sem az ellátásért nem fizetett s mielőtt Aradra jött, a családtól több ékezert vitt el.

A délelőtt folyamán már Aradon is tettek feljelentést Klein ellen. Két panasz érkezett ellene. Lakást vett ki és élelmet rendelt meg s mikor fizetésre felszólították, azt mondotta, hogy a napokban érkezik hazulról tisztiszolgája, aki pénzt hoz szüleitől és akkor ki fogja egyenliteni tartozását.

A rendőrségen megállapították, hogy a „segédorvos ur” már nyolc napja tartózkodik Aradon. A Hungáriában mindennapos vendég volt s a késő esti órákban igen sűrűn lehetett

látói karonfogva, olyan hölgyekkel, akik csak ilyenkor szokták napi sétájukat végezni. Szélhámosságait még Lugoson kezdte meg, ott szerzett fortalán uton egyenruhát is.

Kiderült Klein Adolfról az is, hogy katonaszökevény s ezért a rendőrség még ma átadta a katonai hatóságnak.

(sz. o.)

Gazdasági harc minden vonalon.

(Kereskedelmi háború a béke után.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 8.

A „Temps” hosszú cikkben foglalkozik az angol kereskedelmi kamarák egyesületének január hónapra összehívott rendkívüli közgyűlésével, melyen a szövetségesek az ellenséges államok kereskedelme ellen akarnak állást foglalni.

A program három főpontja: az entente-államok között az ellenséges államok kereskedelme ellen véd- és dac-szövetség létesül, a kereskedelmi szövetség a békeszerződés aláírása után azonnal hatályba lép és a békeszerződésbe az előre megvitatott és megállapított feltételeket föl kell venni.

A közgyűlés azt kívánja, hogy a részben, vagy egészben ellenséges állam alattvalójának tulajdonát képező hajónak ne adjanak engedélyt, hogy utasokat vegyen föl, vagy szállítson partra az entente államok kikötőiben, az ellenséges államok kereskedelmi hajóira tonnasúly szerint nagy vámot vessenek ki, mely alól csak az esetben mentik föl, ha tengeri viharok elől menekül az entente kikötőbe, végül az entente-államokban tilos lesz német és osztrák-magyar alattvalóknak bankfiókokat vagy ügynökséget nyitni, valamint hajózási és szállítási iródokat létesíteni. Tehát az entente a háború után a központi hatalmakkal szemben szoros kereskedelmi szövetséget akar létesíteni.

tottak „milyen szép karácsonyfánk lesz”; s születtek a díszítések elkészítésével.

Gyorsan dolgoztak a nagy fiúk. Egyik a papírláncokat készítette, a másik ezüstös díjakat, mindenki talált valamit, hogy minél szebb legyen a fa.

Az egész legénység együtt volt, csak az örök álltak szomorúan helyükön; hivatérő lélekkel bámultak a fehér hó vakító Océánjába.

Készen volt a fa.

Ott zöldre az oltár közepén, míg balzsamos lelke, tömien gyánánt áradt szét egyszerű templomunk belsőjében...

Az alkony tündére már elvonult, opálos fátyolát odacsavarta a hegyek fázós tetejére; acélos kék színben ragyogott a vidék, míg a hegyek márvány karjai felnyultak az égre, hogy az égi őrtűzek melegénél újra éledjenek.

A betlehemi csönd reá borult az ardra, a krisztusvárás pillanata közelebb jött... a karácsonyi költészet megpendült a lelkek ezüstös hurjain, amikor felhangzott a parancsnok szava: Sorakozs.

A háború fiai egy pillanat alatt fészeken ott álltak előttünk, olyanok voltak e kis hősök, mint egy rendületben ére fal, amelyen megtörik az ellenség minden támadása.

A parancsnok végig néz rajtuk; látom, hogy könyös a szemé, — bizonyára haza gondol, ahol egyetlen faeszkája spátlenül áll a karácsonyfa előtt — s lassan mondja... a templomba...

Megindulnak a fiúk: erős eszímájuk úgy kopog a kőpadlón, mint amikor az eső veri az ablakot...

A krisztusi szeretet ott ragyog az oltáron, olyan volt mint egy tűzben égő kereszt, ahonnan fény, béke sugárzik felénk.

Az aranyos lángosok ide-oda szállnak; mint himes pillangó csapognak az ezüstös ágak között. Krisztus fája a vad vérzőn közepette, olyan mint egy hófehér vitorlás bárka a dűbörgő tengeren...

Nagy fegyveres fiúk térdelnek a fa előtt, bozontos szakállu vésemberek... csend ül a templomban, csak a harszalló lelkek zuhanása hallatszik...

Már ott hon vannak. Szemük méreven tapad az égő téra; a régi idők úra ének; megbasad az emlékezés nehéz kárpitja s rajta kacagó édes gyermekserög rohan be.

Körülállják a fát, boldog örömtől klesztanó ajkkal nézik mit hozott a Jézuska; míg a háttérben a szőlők könyei perernek csendesen, mint mikor harmat hull a fáról...

A gyermekserög énekei kezd;... reszelős, erős, a hidegtől megédeszt hangon halk melódia zsong; előbb fálánken, majd erősebben, olyan mint a lappangó zsarátnok tűze, amely a szél lehetére lángba, fényes, tüzes lángba borul.

„Memből az angyal lejtő kőzátok, pártok,” már zeng, csend, az ének, a régi, hájos betlehemi ének; 2000 m. magasságon s az ég kapuja előtt;... a magyar katonák lelkéről lepattanó tűzvész...

A Do'mitok rózsáskertjébe szállt a szent karácsony éje; sirt az ajkaton a mult szívet tépő emléke, olyan volt, mintha a legndás idők táborúzei mellől idescseppent volna egy régi szép, de lájzó magyar emér.

Idegen tengerben egy kis magyar serög, e kődbe fult világ minden atomja verűk dalolt. „Memből az angyal” csodás hangjai beérésődtek a sziklák homlokára; beszivárgott oda,

ahol a hegyek szelleme él... csófolkozva nézett e szokatlan hancokra, amelyek ott pendültek tirol magas sziklabordáin. Csendült a pártos... és sirtunk, mert szívünk olyan volt, mint a nagy Pahl társ, a megterhelte felhő.

A magyar fiai tüzes kohójában olvadó lelkek imáia volt ez...

Mikor elült az ének, az esed papja egyszerű szavak kísérlésben kiosztotta az áldásokat, amelyek a messiás hazából is magtaláltak bennünket, hogy egy boldog órát, egy kis hazai meleget sugározzanak a lóvészárkok hideg koporsójában járó élő halottaknak...

A Hymnust kezdik meg.

Tán sohasem volt szebb e dal, mint itt a gleccserek klasszikus birodalmában, tán sohasem érdekesebb, mint e magas hideg országban a meleg szívek imáia; napsütéses rónák ereje a kő országában...

Csendült a dal, a magyar föld dalja s a hegyek álltak némán, fízválték a lélek kiömlését, míg az ablakon beszűrődő holdugár görizsi fátyolt borított az imádkozó katonákra...

Könnö ágyu dőren... az ör sletve rohan be... vakmerő kézzel tépik az istentelenek a kárcsony varázsát... mozgolódik az olasz; nem hagy ünnepelni... egy pár pillanat e má ujr katonák, ez imádkozó békés emberek.

Az „istentelen”, tör ki a katonák ajkán; düh fojtja el a szeretet lángját... már dörög az ágyu... zug a gránát... s ölik egymást szent karácsony napján... míg az őrsen ragyogott kis tempóban a karácsonyfa ángia megvilágítja... a megváltó szép, de szomorú arcát.

Szélhámoság német uniformisban.

— Letartóztatott gonosztevő. —
Az *Aradi Közlöny* tudósítójától.

Nagyvárad, január 8.

Vizkereszt napján délután fél négy óra felé a rendőrkapitányság központján megjelent két katoná. Egy huszár, meg egy 37-es. Aztán jött egy magistermetű, székésbajuszu német katona. Köpönyegbe, tányérsapkával a fején. Végül elővált, kék télikabátos, vadászkalapos civil. A kék télikabátos uri ember így mutatkozott be:

— Bialoszkurszky detektív vagyok, az államrendőrségtől. Veszedelmes szélhámost és zsebtolvajt hoztam az uraknak. — Aztán a hatalmas termetű német katonára mutatott:

— Va'óságos fők-köpenykezi kapitány!

A nagyváradai rendőrség detektívei húzamosabb idő óta látták ezt a német katonát hol itt, hol ott feltűnni. Állandó vendége volt az éjeli mulatóknak, megfordult a kávéházakban, végighallgatta a kabaré műsorát, de senkinek sejtelve sem volt arról, hogy egyike a legveszedelmesebb nemzetközi gonosztevőknek éli Nagyváradon — a német egyenruhát most nálunk mindenütt övező ro'onszeny közepette — a maga gavalléros életét.

Friedrich Mayer a neve a szélhámosnak. Ez lezártabb az a név, amelyke a neveinek gazdag tárházából Nagyváradra került és hamis okmányokkal odig vitte, hogy a katonai parancsnokságoktól táp-pénz címén meglehetősen nagy összeget szedett fel.

Saját bevallása szerint, alig tizenegy hét alatt, különböző magyar városokban, **Félegyházán, Szolnokon, Aradon, Nagyváradon kéteserősítés koronát szedett fel és ezekről az összegekről, katonai pontossággal, szabályszerű nyugdíjat adott.** Pedig sohasem volt katona. Ez alól a közelettség alól is, turlangos módon ki tudott bujni, de felhasználta a háború kínálkozását és egyenruhában szélhámoskodta végig a szövetséges hatalmak országait.

Bialoszkurszky lovag államrendőrségi detektív, az esetről a következő érdekes részleteket mondotta el:

— Czövekhi rendőrfogalmazóval átutazóban vagyok Nagyváradon. Ma délután Walzer főhadnagygal a vasut felé sétáltam, amikor már messziről feltűnt nekem Friedrich Mayer. A bajor 22-ik gyalogezred egyenruhája volt rajta, de azért én nyomban felismertem, pedig civilben láttam utoljára. Néhány évvel ezelőtt Németországban ismerkedtünk meg és akadt már vele dolgom Budapesten is. A szülei Münchenben laknak. Derék iparos emberek, ő magán azonban szélhámos és utazó zsebtolvaj.

Mayer az utca másik oldalán haladt és én átvágva a kocsit, egyenesen feléje tartottam. Ő is megismert és szemmel láthatólag meghökken. Mielőtt még megszólítottam volna, elhárító mozdulattal tartotta maga elé a kezét és dadogva mondta:

— Sie ... Sie täuschen sich! ... (Őn tévedt!)

— Ich täusche mich nicht! — mondtam neki és megfogtam a karját.

Mayer menekülni próbált. Kiragadta magát a kezemből, de ekkorára már odaért Walzer főhadnagy is, akinek a segítségével lefájlították a szélhámost és megmagyaráztuk neki, hogy mondjon le a menekülés lehetőségéről.

A szélhámos bele is nyúródott a változhatatlanba és esendően jött velünk az állomás-parancsnokságra, ahol hamarosan megállapítottuk, hogy a nagyváradai katonai parancsnokság kórára is követelt el több száz koronás csalást és hamisítást, aztán előállítottam a rendőrségen.

Hogy milyen nagyszabású svindler ez az ember, annak lefényesebb bizonyítéka, hogy a legkitűnőbb gondossággal dolgozó katonai parancsnokságokat is félre tudta vezetni, mert mindenről van hírsze.

Nagyváradra úgy jött, hogy a debreceni katonai kórházban ellopta egy Friedrich Mayer nevű német katona igazoló irásait. Aztán felkapaszkodott egy szállításító katonai tehervonatra, amelynek kísérő személyzetét azzal lepte meg, hogy hirtelen megjelent a robogó vonat podévászkocsijában tartózkodó katonai vonatkísérő személyzet között és rávette, jobban mondva tisz koronával megrvette az egyik szakaszvezetőt arra, hogy a vonatpeocséttel, amely etaponkomandóti pecsét, üsse rá az igazoló irást, amelyet ott kiállított magának. Ebben az van, hogy Friedrich Mayer Nagyváradra van irányítva, és ennek az irásnak az alapján hetenként pontosan megjelent a katonai parancsnokságnál.

Ezekon a dolgokon kívül kétségtelen, hogy a hírhedt utazó zsebtolvaj lelkiismeretét egyéb utközben elkövetett lopások is terhelik és nincs kizárva, hogy a szélhámos személyében a véletlen a nagyváradai rendőrség kezére játszotta a Mayerhoff-féle nyolcvanezer koronás étszerlopás tettését is.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: délután „Herczeg kisasszony”.
Este: „Beóthök uram szerencsése”.
Hétfő: „Önagysága ruhája”.
Kedd: „Nagy Cabarett est”.
Szerda: „Csiklámén”, újdonság, először.
Csütörtök: „Csiklámén”.
Péntek: „Csiklámén”.
Szombat: „Ember tragédiája”.

* **Beóthök uram szerencsése** egyetlen színműve **Eötvös Károlynak**. Már ezért is érdeklődésre tarthat számot. A kiváló magyar író most is hű maradt önmagához. Egyetlen színművének tárgyát is abból a környezetből, abból a korból merítette, melyet regényeiben, elbeszéléseiben, leírásaiban olyan szeretettel rajzolt meg. A nemesi Magyarország alakjai, az író fiatal korának kedves emlékei juristasága idejéből, a nemesi község és a nemes vármezeinek tözsgyökeres magyar embereit, a kupaktenyészt, nemzetes bíró uramékat, a keménynyakú, de praktikus gondolkodású Beóthök uramat, ki tulajdon a bőbeszédű fiskálisok fejen is. Mind csupa szép emlék, kedves reminiscencia a régiekre, abba a korból, amelyben az író anyai gyönyörűségét találta, a magyar ruhás, magyar beszédű nemzetes urak világát jól esik ma is látnunk, jól esik hallanunk azt a remek, hamisítatlan magyar beszédet, mely Eötvös műveinek főerősége. — Színműnél, a melynek a korfestése a fontos, a környezet hangulatának szubtilis megrajzolása, a nemesi világ korrajza egy kedves megható mese keretében, melyet szerzőjének humora oly sokszor beáranyoz, elnézhetők a szerkezet hiányait, annál is inkább mivel gondos előadásban került színpadra. A hősyek közül **Eszlerné, Heppené** előrangú produkáltak, **Rozsnyai Ilonkában** erős komikáné tehetséget sejtünk. **Bonkóné** alakítása sikert

ért el. **Várnai, Győző, Hidvéghi, Nagyiván** eredeti alakításai a közönségnek nagyon tetszettek. A rendezéssel meg lehetünk elégedve. (W. K. dr.)

* **Bemutató. Budapestről** jelentik: **Lakatos László** fővárosi hírlapírónak egyfelvonásos színművét, a **Bécsi táncosnót**, ma este mutatták be a Nemzeti Színházban. A darab szép sikert aratott s a szerzőjét sokszor hívták a lámpák elé.

* **A színház hírei. Két újdonság. Ciklámén és Végre egyedül** mind a kettőre egyszerre készül a személyzet, előbbi a Vigaszínház szenzációja, amely nap-nap után táblás házakat vonz, utóbbi pedig **Lehár Ferenc** hatalmas operettje, mely a Magy. kir. operaház állandó műsordarabja. Mind a két újdonság elsőrangú szereposztásban kerül bemutatásra. **Herczeg kisasszony** d. u. 3 és fél óraker másékel helyarával először kerül előadásra **Lehár** pompás operettje, melynek csak a napokban volt a reprize, a főszereplők: **Z. Várnai Margit, Jármai Böske, Barics, Jármai S., Győző** stb. Este 7 és fél óraker **Eötvös Károly** kitűnő népies játéka a **Beóthök uram szerencsése**-nek lesz a második előadása.

* **Asta Nielsen** az Apolló vasárnapj mi-során. Az Apolló-színház tegnapi és mai estéve igazolta, hogy **Asta Nielsen** neve éppen olyan vonzó, mint ezelőtt volt. Ma a második estén is zsufolt nézőér gyönyörködött a világhírű mozi-sztar bájos játékában. A darabban **Asta Nielsen** önmagát adja a önmagát utánozza egy leány szerepében, aki sikereire áhitozik s visszaél a nevével. Ebből a legmulatságosabb helyzetek kerülnek ki s a publikum könnytelen harsogó kacagással kíséri az ötletes vicciákat, amelynek központjában **Asta Nielsen** áll. Vasárnap mutatja be utóbbira az Apolló-színház a legújabb **Asta Nielsen**-filmet, amelyről valószággal elragadtatással beszél a közönség s az a megdönhető-ten vélemény alakult ki, hogy **Asta Nielsen** egyik legjobb alakítása ez a kettős szerep. A vasárnapj műsoron vetítésre kerül még a **Nordisk**-filmvár egyik nagyszerű képe s az új hadirozogat is. Hétfőn nagyszabású detektív-dramá mutat be az Apolló.

* **A sötét múlt.** (Detektív szenzáció az Urániában.) Az elit detektív drámák köréből mutatott be tegnap egyet a színház, mely súlyt helyez arra, hogy minden műsorában, mindig csak az izlésest és érdekest nyújtsa a közönségnek. A januári műsorok mindegyike, kezdve a „Rókauton”, végig az egész hónapban, mindig egy-egy művészi eseménye lesz Aradnak, mert mindent, ami becses és ami a székebb világban sikert aratott, műsorára vessz. Ime, tegnap is egy olyan detektív dráma került előnk, amely nem a szövevényes esemény rémségei, nem vértől csepegtő gyilkosságok feltalálásával akarja lebilincselni magának a közönséget, hanem a rendezésnek tökéletessége, a tájképek csodás színezése és a millió beállítás által váltia ki a közönségből az elismerést. — **Kisoreolt téri,** az évad legkitűnőbb bohózat, amely az Urániában sorozatos előadásokat ért el, legközelebb kerül bemutatásra az Urániában. 5

* **Az Erzsébet mozgószínházban** ma két szenzációt keltő sláger kerül bemutatásra. Az egyik „**A varázsdal**” egy igen szép, mekapó és tartalomdu társadalmi 4 felvonásban, a másik „**Civilben**” című szellemes, egy minden ízében aktuális katonai vizjáték sláger 2 felvonásban. Legközelebb „**Egy rezervista álma**” című hazafias háborús elger kerül bemutatásra, amelynek a prologusának az elmondására sikertült **Várnai Károly** fővárosi író szerződésünk, aki a darab részleteit előbb tegye a közönséggel megismertetni. 171

* **Egy rezervista álma.** Ziehrer világhírű zenéíve után készült óriási háborús sláger legközelebb az **Erzsébet-mozgóban.** 171

Idegen pénzek vására Aradon.

Tömegforgalom dinárokbán és átlukasztott aranyokban. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 8.

A háboru kitörése előtt talán egyetlen vidéki városban sem volt annyira kifejlődve az értékpapir-forgalom, mint nálunk. Az egyik tükrös kávéházban olyan zajongva adták és vették a helybeli pénzintézetek részvényeit, mint most a tojást árúsítják. Az aradi börzékávéházban némileg elcsöndesült az üzleti élet, mihelyt eldördültek az ágyuk Zimonynál. A papirügynökök és részvénytulajdonosok keserű szájjal rágták a szivarjaikat és az ajkukra fagyott ez a két szó: „geb“ — „kauf“. Azt hitték, hogy soha többet nem tér vissza az az idő, amikor az izgalomtól kipirult arccal ujsághatották egymásnak:

— Tegnap vettem ötven Polzárít kettőnegyvenért és félóra múlva eladtam kettőhatvanért. Ez egy üzlet, haszajás nélkül ezer koronát keressem... A papíron lehet keresni, az egy cikk...

Azóta se lehetett a papíron keresni, egészen mostanáig. Ma ugyanis a legjobb üzletet lehetne csinálni — újságpapírral. Olyan kevés újságpapírt tudnak ma előállítani, hogy a nagyobb lapok szinte olvasatlanul adják érte a pénzt, csak egyáltalán kapjanak. Az újságpapíron rövid idő alatt száz percentet lehetett keresni.

Azokban van még más papír is, amin tudnak profitálni az élelmes üzletemberek. Ez a papír: a külföldi pénz. És ezen a téren is Aradnak jut a vezető szerep. Az utóbbi hónapokban Aradon épen úgy kifejlődött az idegen pénzek vására, mint békeidőben az értékpapír-üzlet.

— Ha két héttel ezelőtt harmincezer frankot vettem volna — mondta egy aradi pénzügynök — akkor máig kilencezer koronát kereshettem volna. Két évig gondtalanul élhetnék.

Egy másik ur így sóhajtozott:

— Ha egy talpalattnyi bolti helyiségen volna az Andrásy-téren, ma naponta minimum száz koronát kereshetnék idegen pénzekkel.

Nem sok talzás van ebben a kijelentésben. Ha megfigyeljük Arad egyetlen pénzváltó üzletének — az Aradi Ipar- és Népbanknak — márványos helyiségei ellen intézett rohamokat, igazat adunk azoknak, akik azt mondják, hogy ma a pénzüzet valóságos aranybánya. A háboru legelején, amikor Aradra több ezer internáltat hoztak, ugyszólván senki se akarta beváltani a pénzüket.

— A dinár már semmit se ér, Szerbia már nem sokáig él és a pénze akkor a kutyának se kell, — mondják és csak néhány ember számított arra, hogy a szerb dinárt mégis érdemes cserélni összeváltárolni. Ezek közé tartozott egy újvidéki bankár is, aki végig járta a szerb internált táborokat és összeváltárolta pénzüket. Aradról is több ezer dinárt vitt el.

És neki volt igaza, mert ime látjuk, hogy most, amikor már Szerbia csak a múlté, a pénze értékesebb, mint tavaly volt. Most tudtuk meg ugyanis, hogy Szerbiának rendkívül gazdag érbányái vannak és azok fedezik a papirdinár értékét. Ez magyarázza meg azt a bámulatos túlekedést, ami Aradon a dinárok körül kifejlődött. Az ideszállított hadifoglyok pénzét a magánemberek minél gyorsabban sze-

retnek összeváltárolni és aztán a piacra sietnek tudni rajta az Ipar- és Népbanknál 50 fillérért. A papirdinárnak ez most Aradon a hivatalos beváltási ára; az ezüst dinaré olcsóbb: 45 fillér. Ennek a magyarázata, hogy több munka van az ezüst dinár szállításával, mint a papiréval.

Ezek a dinárok, rubelek aztán lassankint elővándorolnak a föld alól és a szimassákokból és befolyanak a bankok trezoriáiba. Az arany dinárokbán még van forgalom. A szerb foglyoknál arany dinárt ugyanis a legrikább esetben lehet találni és ma talán megolvasható az Aradon forgó szerb aranyok száma. Napoleon aranyat inkább találni náluk.

Rendkívül érdekes az a körülmény, hogy majdnem minden szerb fogoly hord magánál átlukasztott dukátokat. Ezek az arany tallérok nagy számban forognak a keleti országokban és Kőrömbányán minden évben új dukátokat is vertek direkt a keleti kereskedelmi forgalom számára. A szerbek ezeket a tallérokat átlukasztják és föltűzik, asszonyaik pedig nyakék gyanánt viselik. A dukátok most sorra előkerülnek a zairos szerb övekből. A pénzkereskedők és az ékszerészek 1. számú lyukasztott dukátért, a mely eddig 11 korona volt, most 18 koronát adnak; a 4. számú dukát ára 56 korona; a hibátlan nagy dukát ezelőtt 46 korona volt, most pedig 75 koronáért forgatják. Ugy ezt, mint a rendes magyar arany koronákat az ékszerészek is tömegesen vásárolják; egy 10 koronás arany pénzt néhol ma 12—14 koronáért is vásárolnak.

Orosz rubelek is jelentékeny számmal forognak közöttünk. A papír rubel ára 2 korona 15 fillér, az ezüsté pedig 2 korona; békeidőben 2 korona 50 fillér volt. Békeidőben dollárokból élénk üzletmenet volt, most azonban Amerikából kevés kerül hozzánk és alig van forgalom ebben. Megemlítendő még, hogy számos nagy aradi cég hollandi forintokat is elad; egy hollandi forintot most Aradon 3 korona 40 fillérért váltanak be. Ritkán fordul elő svájci frank, amelynek ára nálunk 1 korona 52 fillér, holott békeidőben 1 koronán alul volt. A német márka ára tüneményes gyorsasággal emelkedik, amely már tudvalevőleg a mi hivatalos köreinket is gondolkodóba ejtette és kormányrendelet jelent meg az idegen értékek beszolgáltatásáról. Ma Aradon száz márkáért 146—147 koronát fizetnek.

Megemlítendő még, hogy román lelt és bolgár levát is jelentékeny mennyiségben keresnek, ami a román és bulgáriai élelmiszerbehozattal függ össze. Nem mondunk újat, a mikor közlik, hogy a főtebb említett árnál Budapesten magasabb diákért veszik az idegen pénzeket. Az aradi és budapesti ára közötti differencia: — a helybeli pénzkereskedő haszna.

A fizetésképtelenségek új rendje.

(A kényszeregyezségi eljárás. — Három aradi eset. — Kik lesznek a vagyontelügyelők. — Mit kapnak?)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 8.

Osóndben, a háboru zaja alatt szinte észrevétlenül vonult a gyakorlatba egy reform, a melynek eléréseért hosszú esztendőknél kereszttől mozgalmaztak és tanulmányoztak: a kényszeregyezségi eljárás. Ennek az a célja, hogy a fizetésképtelenségek eseteiben kikérüljék azokat a veszteségeket, amelyek a hitelezőket és az adóst egyformán érték: a hitelezőket az által, hogy követelésüket teljesen elveszítették (vagy a többik esetben egy-két százalékot kaptak) az adóst pedig nemcsak vagyontól vették ki a csőd révén, de nevétől és egzisztenciájától is megfosztotta. A kényszeregyezségi eljárásnál, ha a követelések kétharmadrészt képviselő hitelezők az egyezséget elfogadták, a hátralevő egyharmadrész hitelezőire az kötelezővé vált. Új dolog benne az is, hogy míg a csőd eljárásnál tömeggondnokot rendeltek ki, akik csak ügyvédek lehettek, a kényszeregyezségi eljárásnál a bíróság vagyontelügyelőt állt, aki nemcsak ügyvéd, hanem bármilyen állásu, megbízható egyén lehet.

Aradon, amint ismeretes, eddig egy esetben rendelte el a kényszeregyezséget, a kir. törvényszék; két más esetben folyamatra van téve a valószínűleg pár nap múlva azokra nézve is megjelenik a hirdetés.

A bíróságnak gondot ad a vagyontelügyelők kijelölése. A fővárosban a vagyontelügyelőket a hitelezők egyesületeinek állandó hivatalnokai közül rendelik ki, a vidéken erre állandó egyének nincsenek. Az aradi kir. törvényszék megkereste az aradi kereskedelmi és iparkamarát az iránt, hogy a kényszeregyezségi eljárásokhoz vagyontelügyelőket rendeljen ki. A kamara oly módon ejtette meg a jelölést, hogy a vidéki fizetésképtelenségeknél az aradi nagykereskedők, lehetőleg a közvetlenül érdekeltek sorából jelöltessék ki a vagyontelügyelőt; az aradi eseteknél pedig, amelyiknél többnyire bécsi és budapesti hitelezők vannak érdekelve, olyan aradi kereskedők, akik a hitelezők érdekeinek megóvása mellett oda kell, hogy törekedjenek, hogy az adós további existenciáját lehetővé tegyék.

Bizonytalan a gyakorlat az iránt, hogy mennyi lesz a vagyontelügyelő díjazása. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma már egy befejezett kényszeregyezségi eljárásról közöl hirdetését. Ebben egy negyvenezer koronás érdekeltség 40 százalékos kényszeregyezsége van nyéibe ütve: a vagyontelügyelő díjazása, a költségekkel együtt, 400 koronában van megállapítva. Ez tehát messze jár a tömeggondnoki busás keresetektől, amelyeket a csödek hoztak a szerencsésebb ügyvédeknek.

A kényszeregyezségi eljárás megrövidíti a fizetésképtelenségek eddig hosszúra nyult vajadását, ha a kényszeregyezség a meghirdetéstől számított egy hónapon belül nem sikerül, a bíróság hivatalból megnyitja a csödet, amely a régi eljárás szerint bonyolódik le.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KOZLONY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Nem lesz koldus rokkant katona Magyarországon.

(Horváth Mihály dr. egyetemi tanár nyilatkozata az Aradi Közlönynek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 8.

Ma délután érkezett Aradra Horváth Mihály dr. egyetemi magántanár, aki vasárnap délután a kulturpalota nagytermében előadást tart a rokkantokról, azok munkaképessé tételéről. Horváth professzor egyike azoknak a tudós magyar orvosoknak, akik a háború kezdete óta munkacerejüket, tudásukat, ambíciójukat a rokkantak ügyének szolgálatába állították. A harcok háza, csonka, megrokkant világegyéből mesterségesen, technikai eszközökkel, orvosi tudománnyal, türelemmel és jóakarattal ujból munkára képes, élethez kedvet érő embereket teremteni: olyan feladat ez, amelynek áldásos voltáról nem lehet eléggé elismerően szólni. Arról, hogy ezen a téren mi történt, mi várható, milyen eredményeket értek el az előadásának előkészítéséről Horváth Mihály dr., aki Aradon Borsos Béla dr. vármegyei tiszti főorvos vendége, a következőket volt szives elmondani az Aradi Közlöny munkatársának:

— 1914. augusztusa óta résztveszek a budapesti Révész-utcai hadikórház munkájában, ahol a rokkantügyi hivatal ügyvezető utókezelési osztályán igyekszem munkaképessé tenni a háború rokkantait. Ugy sebészi, mint ortopédikus utókezelésre tökéletesen fel van szerelve a kórház és addig a művégtagok rendelése is ott történt. A rokkantügyi mozgalom egyre nagyobb arányokat ölt. Tisza István gróf miniszterelnök maga áll a hivatal élén, mint elnök és Klebersberg Kunó gróf államtitkár az ügyvezető irányítója a tevékenységnek, amelynek költségeit teljesen a hadügyi kormány viseli és itt máris sok millió korona áll rendelkezésre. Budapesten egyedül sebészeti rokkantak részére 5100 ágy áll rendelkezésre. Pozsonyban, Kassán, Kolozsvárott és Z'grábban részben már működnek, részben megnyitás előtt állnak hasonló intézetek, Románia pedig 4000 ágyval halott rokkantok számára nyit meg az intézet. Minden intézetekhez megfelelő rokkant iskolák csatlakoznak, amelyekben az orvosi kezeléssel kikerült rokkantokat elméleti és gyakorlati oktatásban részesítjük. Az oktatás kiterjed az összes ipari ágakra és a gépjármű, hőmérővársárhelyi iskolákban mezőgazdasági munkára is.

— Hogy mit tanulnak legszívesebben a rokkantok? Mindegyik a saját régi mesterségét folytatná — ha csak lehetséges — a legszívesebben és ez az oktatásnál is a legelőnyösebb, mert itt lekönyvebben tanulnak. Cézár, szabó, asztalos, könyvkötők ezek a leggyakoribb mesterségek. Nagyon érdekes a rokkantoknak a műszaki részben foglalkoztatása. A fölállítandó művégtag gyár munkásszerését ilyen módon rokkant műszerészekből szerkezeti vez. Már most is rokkantokból kerül ki a művégtagkészítő műszerészek nagy része.

— A rokkantok oktatása szépen, simán megy. Elvittva akad csak olyan katona, aki semmit sem akar tanulni. A rokkantokra vonatkozó szabályzat elve az, hogy koldusokat nem engedünk ki, a tanulásra nem hajlandó rokkant tehát egyelőre nem bocsátható el a hadseregéből.

— Különbséget kell tenni különösen a nagykorúság számára rokkantok és nyomorítók között. A rokkant ember művelte, protézis-

szel, tanítással még munkaképessé tehető és a rokkantok keresése körül éppen az az első lépés, hogy a katonákkal megértessük, hogy javító műtéttel munkaképessé tehető. Javító műtétet rendszeren kőgyógyászok, esontológusok, szigorított tagok plasztikus meghosszabbításai, állkapocs sérülések odontológiai kezelése és helyreállításai. A javító műtét sikere után két irányban történik a munkaképessé tétel biztosítása. Külön munkacsoportok képződnek rokkantok számára: a részben megbénult végtagokhoz alkalmazható szerkezetek; az az egyik mód. A másik művégtagok alkalmazása. Az ilyen protézis terén az egyszerűbb, durvább, de biztosabb végtagok híve vagyok. Az elvesztett kar pótlására két rendszer is van és mind a kettő magyar. Az egyik a Karlovitz-féle, a másik Ráth mérnök találmánya. Ezek a protézisek nem az ujj mozgását igyekeznek utánmenni, hanem lehetőleg egyszerű, könnyen kezelhető és biztos eszközök a munkára. A protézis technikája és a sebészet fejlődése oly óriási fokot ért el, hogy a véglegesen rokkantok száma egyre kevesebb lesz. Különösen szép eredménnyel gyógyulnak az idegsérülések, ami annál fontosabb, mert ezek száma nagy. Egy millió sebesültre tízszeresére idegsérülés számítható.

— Aradon két előadást tartok vasárnap. Délután három órákor a Kocsmi kórházban sebesült katonáknak tartok előadást, amellyel az a célom, hogy orvosok iránti bizalmat, gyógyulásuk, munkaképessé tételük tekintetében reményt nyújtsak nekik. A kulturpalotában tartandó előadásom keretében hat sérült katonán mutatnom be az idegsérüléseket, köztük egy spontán gyógyultat, egy idegkiszabadító műtéttel és egy idegvarrattal előidézett gyógyulást. Mondhatom igen érdekesek lesznek a mozgásformák. Rokkant katonák mesterséges kézzel, műlábbal kaszálnak, ipari munkákat folytatnak; két műlábbal a budapesti Halászbástyára sétál fel egy rokkant bot nélkül, lovagol, kerékpárra ül. Bemutatok egy képet, amelyen egy német gyár művezetője, aki a háborúban mindkét kezét és mindkét lábát elvesztette, egyedül ülözik, munkáját végzi, szivarra gyújt.

— Remélem, hogy előadásomnak meg lesz az az eredménye, hogy rokkantjaink sorsa iránt senkinek nem lesz aggodalma, mindenki meggyőződik arról, hogy a legjobb igyekvés, tudás készíti elő rokkant hőseink jövőjét.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, vagy a lakhelyváltoztatást ugyszintén lapmegrendelést, avagy lerendelést mindenkor a kiadóhivatallal közöljék. (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Szalonikiben várják a központiak offenzíváját.

(Kémkedtek konzuljaink az entente vádja szerint.)

Táviratú tudósítás.

Zürich, január 8.

Lugano. A Giornale d' Italianak jelentik Athénből: Az entente követeknek a görög kormányhoz intézett jegyzéke a letartóztatott konzulok szabadon bocsátásáról a görög kormánytól megelégedést keltett. Szalonikiben a letartóztatások még most is folyamatban vannak. Különösen sok levantei és zsidó kereskedőt tartóztattak le, akik dugáruval kereskedtek. A görög lakosság körében nagy a rémület. Számos család elmenekült. Pireaus közelében egy görög menekülőkkel megrakott gőzöst tartóztattak és a menekülteket Szalonikibe hozták vissza. Az utóbbi napokban az entente újabb ötvenezer katonát szállított partra. A szalonikii katonai körökben az offenzíva megkezdését közelebbről állónak tartják. Péter király beleegyezett, hogy a szerb katonák az entente csapatokhoz csatlakozzanak.

Bern. Szalonikiből jelentik, hogy Orfano közelében a szalonikii angol csapatok partraszálltak. Orfano a Struma torkolatánál fekszik, mely a Kalkidike félszigeten folyik át és utjába a Takindi tavat is alkotja. A szalonikii—konstantinápolyi vonalon fekvő Seres a Takindi tó partján épült s így nyilván az Orfanoba szállított angol csapatok a keletről íhető támadás ellen akarják védeni Szalonikit.

Lugano. Olasz lapjelentések szerint a szalonikii front megerősítése befejeződött. Legutóbb három indiai lovasezred érkezett Gallipoliról, azonkívül Orfanóban 50 000 katona szállt partra, akiket Imbrosz és Mithilene szigeteken koncentráltak. Mérnökkari csapatokat küldtek Topzaniba, hogy megépítsék a 200 kilométeres stratégiai vasutat.

Zürich. A „Times“ tudósítója írja Szalonikiből, hogy a letartóztatott konzulokat azzal vádolják, hogy tudatták a fontosabb épületek helyét az ellenségkel, ami a Szalonikii ellen véghezvitt légi támadás eseményeivel által bebizonyult. Ezért a letartóztatás csakis a kémkedés ellen való óvintézkedésnek tekintendő.

A görög vezérkari főnök az entente vereségét jósolja.

Athén. Az Embros jelenti, hogy a görög minisztertanácselőtt Dusmanisz vezérkari főnök beszámolt arról, hogy neki és az egész görög vezérkarnak az a véleménye, hogy Görögországnak szabad utat kell biztosítania az események lefolyásának. A görögöknek nem szabad szem elől tévesztetniük, hogy Mackensen német-osztrák-magyar-bolgár és török csapatai oly számban és tüzerségi fölénnyel rendelkeznek a kútonban erős entente-csapatokkal szemben, hogy azok nem lesznek képesek megállni a támadók előtt, hanem fel kell szedni sátraikat és Szalonikiből el kell hajozniok.

Oroszország harcba vetette összes tartalékjait

— Különbéke lehetősége a londoni egyezményben. — Az udvar és a дума jobbpártja a háború ellen. —

— Távirati tudósítás. —

Berlin—Bukarest, január 8.

Oroszország nem megy a Balkánra.

Berlin. A National Zeitungnak jelentik az orosz határról: Az orosz lapok szerint a besszarábi offenzívánál az Odessza és Kiew között összegyűjtött összes csapatokat harcba dobták, tehát az oroszok a Balkán-akciót teljesen elejtették.

Fellázadt mohamedán ezredek.

Csernovic. A legutóbbi harcokban elfogott orosz foglyok vallomása szerint az orosz hadseregben szolgáló mohamedán katonák között komoly lázadások keletkeztek. Két héttel ezelőtt Choliban két mohamedán ezred fellázadt és vonakodott a frontra menni. Csak a gyorsan elfűtött közök ezredének sikerült a lázadókat leverniük. A mohamedán katonákat elszállították és most szigorú büntetés vár rájuk.

Erősödő áramlat a külön béke mellett.

Bukaresi. A félhivatalos Viitorul beavatott orosz forrásból szerzett hosszabb cikkben foglalkozik azzal a belső krízissel, amelynek kitörése küszöbön van Oroszországban. Az orosz politikai körökben a torradalom kérdése napirenden van. A kormány és a reakcionáriusok szívesen látják a torradalmi mozgalmakat, mert hiszen ez jó ürügy lesz számukra a központi hatalmakkal való külön béke megkötésére. Oroszország már a londoni egyezmény aláírásakor számított a belső zavargásokra és épen ezért az udvar és a jobbpárt olyan passzust vett bele a londoni szerződésbe, amely megadja Oroszországnak azt a jogot, hogy belső zavargás esetén szövetségeseitől függetlenül békét köthessen, mert csapataira szüksége lesz a torradalom einyomásához.

A román sajtó nagy figyelmet szentel a Viitorul szenzációs cikkének. A román politikai körök Oroszország belső zavarainak nagy fontosságot tulajdonítanak a balkáni helyzet további alakulására nézve.

Bern. A Rjecs minden cáfolat ellenére tartja, hogy a дума jobbpárti képviselői között a különbéke mellett egyre inkább erősödik a hangulat. Egész nyíltan hangoztatják, hogy már a háború folytatása csak fölösleges áldozatokat jelent és végső katasztrófába döntheti Oroszországot. A jobbpárti dumaképviselők elhatározták, hogy minden eszközzel a közvéleménynek ez irányú tevilágosítása mellett fognak dolgozni és semmitéle megfélemlítés előtt még nem hátrálnak.

Stockholm. Az orosz konzervatív pártoknak békeakciójára egyre kimélyíti azokat az ellentéteket, amelyek Oroszország politikai életében támadtak. A balpárti sajtó abból az alkalomból, hogy a jobbpártiak közzétették béke-manifestumukat, éles támadást intéz a reakcionáriusok személyes politikája ellen, ame-

lyet azzal a szemrehányással illet, hogy elárulja Oroszország érdekeit. A Pravitel'stvenny Vestnik azt írja, hogy a reakcionárius politikusok főcélja nem Oroszország nagysága és győzelme, hanem a maguk hatalmának és karrierjének növelése és hogy csakis ebből az okból követelték a Németországgal való barátságot.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órákor.

Budapest. A Pester Lloyd tudósítója jelenti a sajtószállásról: Repülőink az utóbbi napokban igen nagy tevékenységet fejtettek ki és morész repüléseket végeztek egész Montenegró, Észak és Középalbánia fölött, hogy megállapítsák a szerb hadsereg maradványait hová dirigálják és kap-e az ellenség munióit és élelmiszert Olaszországból. Repülőink Durazzó és Elbassan, Alessio és Skutari fölött jelentek meg és bombákat dobtak le. A felderítési munkánál segédkeztek nekik hidroplánaink és tengeralattjáróink és gyors hadihajóink. Számos ellenséges hajót szállítás közben elsüllyesztettünk. Még nagyobb az erkölcsi hatás, mert megakadályozza az olaszokat a nagyobb szállításokban és elővigyázatosságra kényszeríti őket. Jellemző, hogy az olasz szállítóhajókat nem olasz, hanem angol és francia hadi hajók kísérik. Az olasz flotta nem mutatkozik.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Athénből érkező legújabb hírek elentmondóak, látszólag komoly belső görög válság küszöbén állunk. Az entente-hatalmak képviselői magánbeszélgetésekben kijelentik őszintén, hogy a központi hatalmak képviselőinek jelenléte Athénban nekik kellemetlen és az entente legközelebb azoknak elutazását követeli Görögországtól. Nem hihető, hogy a görög király valaha Görögország ilyen becsületlen lealázásához hozzájárulna.

Amsterdam. Görögország magatartása miatt az angol politikai körök utóbbi napokban nagy idegességet mutatnak. Azok a hadi csapatok szaporodnak, amelyek a szaloniki expedíció feladását követelik, mielőtt az katasztrófává válnék. Párisból érkezett hír szerint a görögök az aegeli tenger bejáratát aknákkal készülnek elzárni, mielőtt a központi hatalmak az offenzívát megkezdik. Az entente csapatok abban a pillanatban el vannak veszítve, ha a görögök támaszólag fellépnek.

Goremykin.

(Az orosz miniszterelnök pályafutása.)

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, január 8.

A B. Z am Mittag-ban Diplomatus név alatt jól informált személy, az alábbi érdekes képet rajzolja Goremykin orosz miniszterelnökről:

A hetvenhét éves orosz miniszterelnök az orosz társaság szűkebb köreiből az „Ivan Prostny” melléknévre hallgat. Egészen orosz kifejezés, amely rendkívül gunyos. A Prostny kifejezés körülbelül ezt jelenti: elfonnyadt bőrtinofa. Sőtét tekintve, kiaszott termete, állandóan siralmas ábrázattal arra készített barátait, hogy már egy emberöltő előtt ezzel a gunyóval tisztelték meg. Mikor Goremykin másodszor lett miniszterelnök, egy előkelő hölgy, aki már harminc éve ismerte őt, így szólt hozzá:

— Egész érthetetlen, hogy erre az aranytáncra bízzák rá Oroszország sorsát. A világtörténelem előtt ennyire felelős állásba fiatalnak kell lenni. De Goremykin soha életében sem volt fiatal. Örökké ifjedt, siránkozó tekintetével már negyven éves korában madárijesztő volt és kiéhezett alakja, meg kis pofaszakála, amelyet idegességében állandóan cibált, mindenkiben ellenállhatatlan nevetést keltett. Milyen rosszul állhatunk államférfiak tekintetében, ha Szasszanov és Goremykin, ez a méltó ikerpár vezeli az orosz állam sorsát.

Goremykin 1839-ben született, Novgorod kormányzóságban, atyja birtokán. Első érdemeit a parasztreform keresztülvitelével szerezte 1864. február 19-én. Közhivatalnok pályája, a szokásos orosz pálya volt. Ploek alkormányzója volt (1866), majd Kielew alkormányzója lett (1869). Később, 1891. november 27-én igazságügyminiszter segédje lett, majd szenátor, azután 1895. április 2-án a belügyminiszter mellé került és azután Podjedonow-csev ajánlatára, a gyűlölt Durnowo utódja lett a belügyminiszteri székben. Goremykin a megtestesülése annak az orosz bürokrata-típusnak, amely a harmadik osztálynak, a titkos rendőrségnek szolgál. Erdekes epizód az alábbi, amely alaposan jellemzi ezt az embert, a ki reszkető kezeiben tartja az orosz kormány szepteljét.

Mint belügyminiszter állandóan Witte ellen intrikált, akit a cárnál németbarátságért vádolt be. Witte azonban nagy ütökártyát játszott ki ellene. Mint belügyminiszter ugyanis állandóan tárgyalt a földalatti vállalat ügyében Sir Jacksonnal. Goremykin Londonba utazott, hogy ott tárgyaljon Jacksonnal. Visszatérésében Párisban érte a titkos rendőrség rejtgett főnökének Roszkowszkynek egy levele, aki akkor Konevhágában időzött a cárnál. A levélben közölték vele, hogy Jacksonnal kötött kötes üzlet miatt, a cár elhatározta, hogy állásból eltávolítja. Goremykin Konevhágába utazott, ahol a cár nagyon szívélyesen és elfogulatlanul fogadta. Mikor kijött a kihallgatásról, dühösen mondta Roszkowszkynek: Miért osztál ide engem? A cár különösen kedves volt velem és még át is ölelt. Innen visszament Párisba, ahol barátjánál Petrow asszonnal, az orosz postafőnök feleségével volt találkozója. Alig érkezett meg Párisba, mikor táviratot kapott Hesse tábornoktól a cár főudvarmesterétől, amelyben a cár kegyelmesen elismeri, hogy a „Goremykin által benyújtott lemondási kérvényt” elfogadja. Goremykin és Petrowé ekkor bosszút esküdtek Witte ellen. Goremykin

a kulisszák mögött dolgozott. Tudta, hogy eljön az 6 ideje. Mint szenátor és mint Trepoval pétérvári főkörmányszó bizalmas barátja, pontosan tudhatta mikor jön el az 6 ideje, amikor előveheti a férgyelt koszt. A forradalom utáni évben Trepoval kötött megállapodást Witte megbuktatására. 1906 márciusában el tudta hitetni a cárral, hogy az egész forradalom Witte titkos hozzájárulásával jött létre. Az terve sikerült.

Első miniszterelnökségének viselt dolgai talán túl ismeretesek.

Kokowcew, aki utódja lett, 1913-ban, ugyancsak Goremykin aknamunkája által bukott meg. És így lett Ivan Postny újra miniszterelnök.

Január 17-ig nem kell a kávéházakban kenyérjegy.

(Mindenfajta liszt vásárolható. — Idegenek a szállodákban kapnak kenyérjegyszelevényt.)

Arad, január 8.

Arad, január 8.

Arad város tanácsa ma tartott ülésében is megalkozott a kenyérjegyek életbeléptetésével, de minden szükséges intézkedést nem tudott megtenni, mert ahhoz még nem is állnak rendelkezésére a megfelelő kenyérjegyek. Ezeket most szerzi be a fővárosban Lócs Rezső helyettes polgármester, aki Budapest tanácsánál is érdekli a kormányrendelet életbeléptetésénél tett intézkedések iránt.

Tudniillik a tanács a miniszteri utasítás szellemének megfelelően, módot akar adni azoknak is kenyérvásárlásra, akiknek van fehér lisztjük otthon, de nincs kenyérlisztjük. Ehhez, a megállapított formától eltérő igazvekre lesz szükség, amelyet majd a jövő hét folyamán adnak ki.

Ma a vendéglősök, kávéosok és kifőzők ellátásáról határoztak. Ezek a rendőrségen bejelentették első ellátmányul kivánt lisztmennyiséget, de némelyik oly horribilis kvantumot kér, hogy a város egész közönségének nem jut annyi. Meg fogják tehát mindenekelőtt állapítani, hogy kinek van lisztje, mert bizonyos, hogy a vendéglősöknél nagyobb mennyiségű liszt lesz található. Elsősorban tehát ezt kell elhasználni. A kik kapnak első ellátmányul a várostól lisztet, azok csak egy heti szükségletnek megfelelő mennyiségre tarthatnak számot.

Gondoskodott a tanács azokról is, akiknek ma árháztartásában van liszt, de vendéglőben és kávéházban akarok étkezni. Ezekről a miniszteri utasítás nem intézkedik, mert az a principium, hogy kinek van lisztje van az nem kap kenyérjegyet. Azonban a város életében az ide övő idegenek is szerepet játszanak és ezekről megfledkezett a miniszter, pláne az által nehezítette meg a helyzetet, hogy a vármegyékben nem lépteti életbe a kenyérjegyeket.

Az idegenek a szállodákban kapnak olyan kenyérjegyet, amelyet a szállodás helyettesítőjével lát el.

A helybeli közönség részére a helyzet január 17-ikéig változatlan marad. Ezt átmeneti időnek tekinti a tanács és a kávéosok, vendéglősök becsületére bizza, hogy így nélkül adják ki a kenyeret, mert feltételezhető, hogy ezek az iparosok nem élnek vissza a helyzet-

tel és nem kérnek majd több lisztet a várostól, mint amennyi kenyeret eladnak.

Igen fontos kérdés az is, hogy a lisztutalványok ellenében milyen minőségű lisztet köteles az árus kiszolgáltatni. Az ügy előadója, Zubor Andor tb. főjegyző, azt javasolta, hogy a lisztjegynek megfelelő 65 gram napi mennyiséget az örlési rendeletben megszabott arányban adják ki a kereskedők. Tehát 14% nullás, 20% 15ös és 48% kenyér lisztet. — Egy fajta lisztet e szerint nem lehetne vásárolni. Ennek az a célja, hogy a város védje a kenyérlisztet, másrészt pedig lehetővé tegye, hogy mindenki jusson fehér liszthez is és ne történjék meg az, ami tavaly volt, hogy csak az kapott nullás lisztet, aki egy kiló diót is vásárolt. A tanács azonban Angel István dr. főjegyző javaslatára úgy határozott, hogy egyelőre nem avatkozik a liszt kiszolgáltatásba, szabására haevia és a vevő tetszésére bizza. Azonban felír a kormányhoz és kéri, hogy rendelje el a sima örlésű, egy minőségű liszték gyártását.

Kimondotta a tanács, hogy a vasuti vendéglőben és a vasut környékén lévő kocsmák helyiségekben nem kell az idegeneknek és átvonuló katonáknak kenyérjegy, e nélkül is kaphatnak kenyeret. Azonban, aki aradi embernek ad kenyeret így nélkül, azt két hónapig terjedő elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtják.

Az aradi gyárakban dolgozó, de a városon kívül lakó munkásokat idegeneknek tekinti a tanács és kenyérjegyeket nem ad ki részükre, valamint a katonaságot is ellátottnak veszi, akikről a kincstár tartozik gondoskodni.

Végül elhatározták, hogy tekintettel a kenyérjegyért jelentkezők óriási számára a bizottságok egyelőre tovább működnek és a városban holnap, vasárnap is adnak ki jegyeket.

Budapestről jelentik: A kenyérjegyek életbeléptetése alkalmával a vendéglősök felvetették azt a kérdést, mi fog történni azzal a sok Budapesten átutazó katonatiszttel, akik nem jutnak kenyérjegyekhez, de mégis étkezni szeretnének valamelyik vendéglőben. Felmerült azután az a kérdés is, hogy hogyan szolgálják majd ki azokat a katonatisztet is, akiket gyógykezelnek ugyan valamelyik kórházban, vagy fűrdőben, de akiknek állapota annyira javult mégis, hogy néha-néha kedvük támad elmenni valamelyik vendéglőbe, vagy kávéházba, ahol azonban kenyérjegy nélkül kenyeret nem kaphatnak.

A városi hatóság megfontolva és tárgyvalva tette ezt a kérdést és máris talált megoldást. A megoldás az, hogy a tanács közéletmezési ügyosztályának lisztutalványozó hivatala nagyobb mennyiségben kenyérjegyet fog átadni a térparancsnokságnak, még pedig napokra szóló kenyérjegyeket, olyanokat, aminek a szállodák és penziók kapnak. A térparancsnokságnak azután módjában áll majd ezeket a kenyérjegyeket széjjelosztatni olyan Budapesten átutazó katonatiszték között, akik nem szállnak meg hotelben és olyan katonatiszték között, akiket kórházakban kezelnek még, de akiknek egészségi állapota megengedi, hogy a kórházon kívül is étkezzenek. A tanács csak arra kéri a térparancsnokságot, hogy ígértesse meg az átutazó katonatisztékkel, hogy a mennyiben ezek előbb utazóknak el, mint azt tervezik, akkor a megmaradt kenyéradulatukat bérmentetlen levőben küldjék vissza a lisztutalványozó hivatalnak.

Hajsza

német kémek után.

(Amerikai szenzációk. — A titokzatos ház.)

Arad, január 8.

Arad, január 8.

Az amerikai hatóságok annyira kompromittálják magukat a központi hatalmak kémek, összeesküvők és cselzőknek lázas kutatásában, hogy a neveléses felsülések súlyosan kezdenek ártani az amerikai igazságszolgáltatás komolyságának és tekintélyének. Éppen ma írunk erről egy jellemző esetet az amerikai magyar lapok nyomán.

A legújabb torrából eredő besugárások, amelyeket komoly emberek méltóságokon alulnak tartanak egyáltalán tudomásul venni s amelyek annyira otrombák és valószínűtlenek, hogy nagyon kevés józan észrel is rőtön tisztába lehetne jönni a mööttük rejülő célsattal, elégségesek arra, hogy az ügyészségeket, a detektív ügynökségeket s a félkegyelmű Sherlock Holmeseket lázas működésbe hozzák. Mindenki megakarinna menteni azt az amerikai „semlegeségét”, ami nincs.

A legjellemzőbb felsülés Clevelandben történt. Kedden és szerdán a lapok külön kiadásai óriási betűkkel tudatták, hogy Clevelandben és a szomszédos kis Bereában rettenetes német „összeesküvés”-nek jöttek nyoma. A washingtoni brit nagykövetség szerzett tudomást a dologról s a clevelandi konzul alkonzul, valami Gresham nevű szellemű férfiú lélekzatkadva tett jelentést a dologról a szövetségi hatóságoknak.

Gresham mindárt pontos adatokkal is szolgált. Elmondotta, hogy a város szélén, az Erie-tóhoz közel, egy fűl felépült házban óriási mennyiségű musclicó, bomba, dinamit, fegyver, sőt tán ágyuk is vannak felhalmozva. Persze a német kémek műve, akiknek itt a főhadiszállásuk. A rengeleg dinamittal és fegyverrel akár egy forradalmat is sikeresebben rendezhetnének.

Az alkonzul annyira meg volt szeppeve, hogy nem híván az amerikai detektívek zseniáltságában, a legújabb brit detektívet is a helyszínre hozatta szaglászni, anélkül, hogy a vakmerő brit tudósításon az amerikaiak megütköztek volna.

Ugyankor Bereán is találtak egy veszedelmes bombagyárat. Maga a titkos rendőrség főnöke tekintette meg a Berea három szál emberből álló rendőrségének „főkapitánya” finneképpen lepcséltelte a titokzatos „összeesküvő bűntanyát”, jóllehet a ház átkutatása alkalmával semmi gyanús „bűnjelt” nem találtak. A nagy buzzalomra az a körülmény adott okot, hogy a ház lakója, egy csendes német házfestő hirtelen eltűnt. A német bácsi annyira csendes és visszavonult életet élt, hogy Bereában az előbb felűnést, később megütközést keltett. A bereai bölcsök kiűzték, hogy egyenesen Vilmos császár által ideküldött kémmel van dolguk a levélben megírták gyanujukat a washingtoni angol nagykövetségnek.

Hálaadás napjára aztán — hála Istennek — kiderült minden. A fő partján álló titokzatos házba, a lövészárkok ellen az éj leple alatt kuszva támadó katonákat is megsegényítő óvatossággal és körültekintéssel behatolt titkos és nem titkos rendőrök egy élő lelket, de ami még nagyobb baj, még csak egy pakli grufát sem találtak, nem hogy egy hadsereg felszervezésére is elégséges muscliciót, mint ahogy várták.

Bereán pedig sikerült elfognia a kém-ve sért. A szegény öreg német két éjjel, két nap buidosott a kukoricésában, annyira megijedt, amikor megnevezte, hogy a bereai angol-barátok német kémeket gyanítanak benne. Ugy látzik, jól ismerhette a bereaiakat, mert nagyon megijedt, hogy megfogják líveseini. Amikor elcsúsztak, minden írásban reszketve „bevallott” mindent. Hogy tudnillik ő azért telepedett meg Bereánban, az Isten háta mögött s a falu szélén azért vett ki egy kis házat, hogy zavartalanul folytathassa kísérleteit egy új találmányán, egy új festékfajtán. Északonként nem dinamitot gyártott bizony ő, hanem festéket.

A Sherlock Holmeseket ez a felfedezés kissé meglepte, de azért tovább kutattak. Felhívták a clevelandi titokzatos ház tulajdonosát, hogy kikérdezzék. Mr. C. P. Berger nem is clevelandi lakos, hanem Irvingtonban, New-Jersey államban van egy vállalkozása. A detektíveket úgy kírta, hogy csak úgy járulnak. Aztán az újságíróknak ezt a kifelhentést tette. (mert hiszen a „titkos” rendőrség az újságírók segítségére és kíséretére nélkül képtelen működni):

— Kedvem volna az első Clevelandba induló vonatra ugrani, hogy megmondjam annak a Gresham nevű alkonzulnak a véleményemet. Uglátszik, Gresham azért fogott gyűlöletet, mert a szivattvuház tetője lepusztult s így megijedt, hogy ez azért van, mert a negyvenkettes ágyukat készílnék oda felrakni, hogy a kanadai városokat, Montréal és Canadát szélesítsék a németek. Megengedem, hogy Gresham furcsának találja azt az épületet, mert bizony az angoloknak mostanában minden igen turosan néz ki. Idegrobameik vannak s valahányszor egy német köhög, vagy elfűszenteli magát, már robbanást hallanak s ha gyufát gyújt, azt már egy újabb összeesküvés jelének látják.

Ez a rettenetes felállítás sem bizonyult elégségesnek a clevelandi szövetségi ügyészeknek arra, hogy a besugátókkal szemben nagyobb óvatossággal legyen. Egy namrégiben elfogott csavargó és vasúti tolvaj hirtelen vallomásra s nagy leleplezés tételére jelentkezett. Nyomban az ügyész elé vezették s ott elmondta, hogy valami Casey nevű ember, akit az elelőtt, az előtt nem látott, munióis vonatok felrobbanására skarta felbérelni. Persze az ipse ilyen módon szeretne enyhébb büntetéshez jutni.

A „titokzatos ügy” felderítéséhez persze lényesen látott hozzá a hatóság s a „titkos” ügyről természetesen hasábos tudósításban számolnak be a lapok.

A lisztkészletet a tulajdonos köteles bejelenteni. A belügyminiszter most különösen időszerű kérdésben döntött. A békéscsabai főszolgabíró kihágás miatt elítélte Hadas Sándor-nét, akinek házában tíz zsák lisztet találtak, melyet az asszony nem jelentett be. Hadasné azszal védekezett, hogy a liszt nem az övé, ő csupán a raktárhelyiséget adta bérbe. A védekezés nem használt, mire fölebbezett s így került az ügy a belügyminiszter elé, aki Hadas-nét fölmentette s elrendelte, hogy a kihágási eljárást a liszt tulajdonosa ellen indítsák meg. A miniszter ítéletének megokolása kimondja, hogy a bejelentésre a tulajdonos van kötelezve még akkor is, ha a raktárhelyiség más őrzése van bízva.

H I R E K.

Huszonöt ezer korona kereset a büntetés ideje alatt.

(Tizezerrel több ítélet élelmiszer üzso-rások ellen.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, január 8.

A fővárosi rendőrség a múlt év november-riaz több mint tizezer ítéletet hozott olyan galiciái menekültek ellen, akik Budapesten össze-vásárolták az élelmiszereseket s üzso-rásokodtak velük. Természetes, hogy a menekültek, akik főrészből Budapesten maradtak, a legnagyobb óvatossággal folytatták üzletüket s a rendőrség már csak kevés esetben tudott bizonyítékot szerezni ellenük. A legtöbb egy nagyobb Andrassy-utj kávéházban tartott a rendőrség razziaát s egyetlen délelőtti óvón olyan ügy-nöket állított elő, akik azelőtt sohasem foglalkoztak élelmiszeres kereskedelemmel. Az üzso-rásokat, akik legnagyobb részben galiciái származásúak, fejenként 100 koronára büntették s az idegen illetőségűeket ki is tiltották a főváros területéről.

Ennél a nagy razzianál került a rendőrség közére Menezer Jakab galiciái menekült is. Mindent vett és mindent eladott s miután nagyon jól tudta, hogy a rendőrség figyel, a legnagyobb óvatossággal dolgozott. Ugy csip-ték rajta, hogy az egyik detektív leült mellé a galiciái német-zeidő szargonban kezdett vele beszélni. A galiciái hamarosan összebarátkozott a „rokon”-nal s néhány nap múlva már közös üzleteket kötöttek. Egy alkalmas pillanathban aztán a detektív leleplezte a galiciáit, akik elitelték s kitiltották Budapest területéről.

Menezer Jakabot kivitték a toloncházba, itt azonban sikerült neki 48 óra haladékot kapni az elutazásra. A szabadságot azon a címen kapta, hogy magánügyeit rendezze. Ezt az időt azonban nem erre használta föl, hanem arra, hogy visszatért a régi kávéházba — új üzleteket kötni. Rajta vesztett, mert a detektív figyelte, elfogta és bevitte a VI. kerületi kapitányságra, ahol megállapították, hogy a galiciái menekült e két nap alatt új üzleteken huszonöt ezer koronát keresett. Az adófelügyelőség — mit tehetett mást? — megadóztatta Menezer Jakabot a jövedelem után, a rendőrség ellenben két hónapi elzárásra ítélte el.

Olasz tábormok elfitkolt halála.

(Kétezer száztíz tiszt a magán veszteség lasjtromban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 8.

Ismeretes, hogy Olaszországban francia példára a háboru kezdetétől elzárkóztak az elől, hogy hivatalos veszteséglajstromokat adjanak ki és míg nálunk, valamint Németországban, sőt Angliában is hivatalos kimutatás szól a veszteségekről, addig Cadorna jelentései csak nagy általánosságban szóltak súlyosabb, vagy jelentéktlenebb veszteségekről. Az olasz kormány azonban még ezt sem tartja megengedhetőnek és egy idő óta, talán három hónapja, Cadorna jelentéseiből egészen elfittek a saját veszteségeikre vonatkozó adatok. Az olasz lapok azt állítják, hogy a kormány törli a veszteségekről szóló részeket még Cadorna jelentéseiben is, ami arra bírta a sajtót, hogy június óta a tiszti veszteségekről és részben a legénység halálzásási arányáról is magán uton szerzett közleményeket hozzanak.

E közlemények adatait családoktól, vagy azon helységek polgármestereitől szerzik be,

ahonnan a hősi halottak származnak és ezeknek az adatoknak alapján sikerült, ha nem is tökéletes, de a valóságot megközelítő tiszti veszteséglajstromot kiadni. Ez a statisztika december 14-ig összesen 2110 halott tisztről tud, köztük névleg 3 tábormokról. Ferruccio Trombi gróf az egyik, november 28-án esett el és halálát az akkor kűszöbön álló parlamenti ülészak miatt két hétig titkolták.

A másik két halott Antonio Cantore és Carlo Montanari vezérmagyok. Nincs bent a listában Bettol vezérmagy, aki ugyan a fronton sebesült meg, de halálát a sebesüléstől függetlenül szerzett betegség okozta egy kórházban. A tábormokok után nem kevesebb, mint 50 alezredes neve következik, akik mint ezredparancsnokok estek el. Ezekhez számítható még a törzstisztek közül 86 őrnagy halála, úgy, hogy csak a törzstiszti veszteség 136. Az elesett főtiszték közül 1972 nevét közli az említett lista, ezek közül 423 kapitány és 1549 főhadnagy vagy hadnagy. Erősen természetes, hogy ez a kimutatás csak részét közli az olasz tiszti veszteségeknek, de addig ez az egyetlen igazság, amely az olasz veszteséget tagadó politikáival szemben a maga több mint 2000 nevével, elrettentő bizonyosságát szolgáltatja annak, mekkora emberpazarlást visz véghez az olasz hadvezetés minden eredmény nélkül.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Gent. A montenegrói hivatalos jelentés. A monarchia repülői fokozott tevékenységet fejtenek ki. A lovoseni hadállásokra és Osttinfjére számos bombát dobtak le. Az olasz hivatalos szintén repülőink fokozott tevékenységéről számol be.

Amsterdam. A Timesnek jelentik Párisból: Nancy város hatósága elhatározta, hogy a muzeumokból az értékesebb tárgyakat elszállítják, mivel a németek messzehordó hajdógyuikkal gyakorta lövik a várost.

Amsterdam. A munkásértekezlet előtt az utcán röpiratokat terjesztettek, melyben kimutatják, hogy a kényszersorozásokra nincs szükség s a kormány csak imperialisztikus hódítási célokra akarja felhasználni a csapatokat.

Frankfurt. Januártól kezdve a Lloyds biztosító társaság nem fogad el hajóbiztosítást Port-Said-Aden utvonatra, Portsaid kikötőjét karácsony óta elzárták a forgalomtól.

Amsterdam. Lloyd George megkérte a szakszervezetek vezetőit, hogy engedjék meg nekik, hogy e hó végén tartandó szak-szervezeti kongresszuson megjelenjenek és beszédet tartsanak a védekezőtehetség mellett. A Trade Union a kérését elutasította.

Zürich. A Volksrecht jelenti Londonból: Az alsóházban Snowden szocialista azt mondta, hogy a háboru kitörése óta soha a békekilátások nem voltak annyira erősek, mint jelenleg. A hivatalos körökben kialakulni látszik az a vélemény, hogy az angol kormány képte.

len a háborút katonai győzelemig folytatni.

Luganó Garibaldi család ujabban ismét szabadcsapatot akart toborozni, ezúttal a balkán számára. Anglia és Franciaország finanszíroznák a vállalkozást. Peppinó Garibaldi jelenleg pénzelőlegről tárgyal Párisban.

Az „Aradi Közlöny“-t összes harctereinken olvassák. Levelezünk az „Aradi Közlöny“ apróhirdetése útján hozzátartozóinkkal. Biztosabb, mint a küldött tábori lap, mely könnyen elkallódhat, míg a több példányban odaérkező „Aradi Közlöny“ a harctereken közkézen forog és így az üzenet fejtétlenül rendeltetési helyére jut. Ezennel megnyitjuk az „Aradi Közlöny“ tábori postáját. A legkisebb üzenet díja — 15 szög — 60 fillér.

— **Tisza István gróf a királynál.** Bécsből jelentik: A király Tisza István gróf miniszterelnököt ma kihallgatáson fogadta. Tisza gróf ma este Budapestre érkezett.

— **Külön vonat a főispáni beiktatáshoz.** Balhuzi Baross Ferenc dr. Arad megye főispánjának ünnepélyes beiktatása alkalmából kedden, f. hó 11-én, az Acs v. vonalain Aradtól—Honotbó és Szerdán, f. hó 12-én Honotbó—Aradig külön vonat fog közli kedni. A külön vonat indul Aradról 11-én délután 4 óra 46 perckor, Honotbóra érkezik este 7 óra 37 perckor. Szerdán, f. hó 12-én a külön vonat, mely csatlakozni fog a Nagyvármagyáról reggel 3 óra 58 perckor induló sz. mélyvonathoz, Honotbóól indul reggel 5 óra 1 perckor. Borosbénbóól 5 óra 32 perckor, Borosjenőől 6 óra 15 perckor, Vitégszólól 7 óra 1 perckor, Újszentannáról 7 óra 19 perckor, Aradra érkezik 7 óra 52 perckor.

— **Mocsáry Lajos meghalt.** Budapestről jelentik: Mocsáry Lajos az egykor híres politikus és publicista, a hajdani szélső balpártnak volt elnöke, ma kilencven éves korában Andornakon meghalt. Legkiválóbb munkája a *Régi magyar nemesről* című, amelyben Grűpwald Bélával szemben a magyar nemességet veszi védelmébe. A békés nemzetiségi politikának volt a híve.

— **Kitüntetés.** A király nemes *Ander Leau Otmár dr.* a 33. gyalogrezredhez beosztott cs. és kir. 1. népfelkelő főorvost az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartásáért a signum laudissal tüntette ki.

— **Tilos az ellenséges virág.** A kormány ama rendeletét, amelyvel az Ausztria-Magyarországgal hadiállapotban lévő államokból, vagy azok gyarmataiból és védterületeiről származó egyes áruk behozatalát vagy átvitelét megtiltotta, a díszítésre való lemetezett virágokra, levelekre, füvekre, ágakra stb. is kiterjesztette.

— **A vak katonáknak.** Róth Izidorné 10 koronát küldött a vak katonák részére. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Házasság.** Schön Vilmos és Messer Piroska holnap délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket az aradi izraelita templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Aradi okiratok Barth Lajos rehabilitálásához.** Barth Lajos, akit a prágai rendőrség teljesen alaptalanul és ártatlanul hurcolt meg, mert amint a hét hetes szigorú vizsgálat megállapította, a gyanúok még csak az árnyéka sem férhet hozzája, Aradra érkezett, hogy rehabilitálására szükséges okmányokat itt beszerezze. Megjelent ma Variassy polgármester előtt, akinek elmondotta keserves odisszáját és a polgármester épp úgy, mint Aradon minden ember ki is jelentette, hogy egy pillanatig sem kételkedett Barth ártatlanságában. Kérésére a következő hatósági bizonyítványt adta ki. „Arad város polgármestere ezennel hivatalosan bizonyítja, hogy Aradon 1861. május 5-én született Barth Lajos volt szabóüzlet és háztulajdonos, Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának virilis jogon több éven át tagja volt és ezen idő alatt eredményes közéleti működést fejtett ki.“ Az aradi kamarától is megkapta Barth a magyar és német nyelvű iratokat, hogy a kamarának is több éven át tagja volt. Ezekkel a hivatalos bizonyítékokkal felszerelve jelenik meg az után Barth a prágai főtárgyaláson, hogy úgyve, amiért ártatlanul szenvedett a cs. és főváros közönsége előtt is tisztán álljon.

— **Tavaszi vetőmag az arad megyei gazdáknak.** A gazdaközönség tavaszi vetőmag-szükségletének biztosítása végett a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy minden törvényhatóság területén vetőmag-ellenőrző bizottság alakítsanak. A vetőmag szükségletet — a teljes vételár egyidejűleg befizetése mellett — legkésőbb 1916. január hó 14-ikéig ehhez a bizottsághoz kell bejelenteni, amely azután a magvak megrendeléséről és szállításáról gondoskodik.

A vetőmagvak vételára métermázsánként a következő:

Tavaszi buza	50 korona,
árpa	42 korona,
zab	38 korona,
circusantín-tengeri	40 korona,
közönséges tengeri	37 korona,
köles	60 korona,
bab (karó, vagy ayalog)	55 korona.

Ezenkívül a megrendelőt terheli a feladó állomástól felmerülő szállítási költségek. Illetékes helyről vett értesítés szerint Arad vármegye főispánja a vármegyei vetőmag-ellenőrző bizottság elnökéül *Vásárhelyi Józsefet*, a Vármegyei Gazdasági Egyesület elnökét kérte fel. A megrendelések és a megrendelt vetőmag vételára a Vármegyei Gazdasági Egyesület címre (Arad, Boros Bánytér) küldendők. Az 1916. január 14-ike után érkező, valamint azok a megrendelések, amelyeknél a teljes vételár egyidejűleg be nem fizetett: nem vétetnek figyelembe.

— **Hazug jelentés orosz foglyokról.** Berlinből jelentik: A Wolf irosa jelenti: Az orosz újságok azt állítják, hogy két orosz vöröskeresztes nővér, akik a német fogolytáborokat meglátogatták, azt jelentették volna, hogy az orosz foglyokat kényszerítették, hogy erődítési műveknél dolgozzanak és jó cipőket, ruhákat elvették, sőt tömegesen halnak közülük éhen. Félhivatalosan megállapítást nyert, hogy az orosz nővérek ezeket nem jelenthették és ezek az állítások teljesen hazugak. A fogásában majdnem az összes foglyok testsúlya növekedett.

— **Lisztpatika.** Ha tudásunk és emlékező tehetségünk nem csal: az a hely, ahol grammonként mérnek ki mindent, az a hely gyógyszerész, a patika. Fél gramm aspirin, egy gramm hidropirin, még a viset is grammonként adják, amint az orvosi vény rendel: „aqui dest. gramma 50“. Nos, — hétfőn újabb grammszerinti kimérő hely, tehát patika kezd meg működését: életbe lép a kenyér és lisztjegy rendszer. Patikai grammonokban kimérve kapjuk a napi kenyér vagy liszt adagunkat és még jó szerencse, hogy Arad város tanácsában ma nem fogadták el azt a javaslatot, amely a napi liszt adagokat is fel akarja darabolni: hét gramm nullás, 20 gramm főző-, nem tudom hány gramm kenyérlisztre. Milyen kedves is lett volna, ha az indítvány elfogadásra tártál, a lisztpatika, ahol elveszik a szőpen összehajtogatott gyógyszerészeti tasakokat belefujnak hét gramm nullás lisztet, becsomagolják csinos kis dobozba, ráírják a használati utasítást: „Nullás liszt, hét pgr. á 1 gr., Vízrel és tojással keverendő, főzve, vagy sültve fogyasztható“. Ah, de a szép eszmék iránt még a városi tanácsban sincs érzék és a lisztpatika nem nyílik meg. Legalább is ilyen formában nem.

— **Drágább a beretválás.** Az Oroszágos borbély és fodrász gyűlésen Budapestén december hó 24-én a következő új árakat határozták január hó 1-én való életbe léptetéssel. Borotválás 50 fillér, borotválás, hajvágás 1 kor. 20 fillér, fejbortotválás 2 korona, hajvágás géppel 80 fillér, hajvágás ollóval 1 korona, haj és szakálvágás 1 korona 40 fillér. Havi bérlet: Mindennap beretválás, fésülés egyszeri hajvágás üzletben 10 korona, üzleten kívül 15 korona. Minden másnap beretválás, fésülés egyszeri hajvágás üzletben 6 korona, üzleten kívül 8 korona. Hetenkint egyszer beretválás, fésülés, egyszeri hajvágás üzletben 2 korona, üzleten kívül 3 korona. Hetenkint kétszer beretválás, fésülés, egyszeri hajvágás üzletben 4 korona, üzleten kívül 6 korona. Hetenkint háromszor beretválás, fésülés, egyszeri hajvágás üzletben 5 korona, üzleten kívül 8 korona. A fejbortotválás bérletben nem végezhető. Előfizetési jegy 10 számmal 4 korona. Beretválás, fésülés 1 szám, hajvágásért 2 szám végeztik le. Külső városrészekben lévő üzletekben 15-20 százalékkal olcsóbbak a kiszolgálási árak. Ezzel kapcsolatban felhívjuk az aradi szabóársakat f. hó 10-én hétfő este 8 órakor az Ipartestület kistermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Aradi szabóársálya elnöksége.

— **Koszorúmegváltás.** Néhai Variassy Arpád kir. tanácsos, nyug. kir. tanácsigyező ravatására szent koszorú megváltás címén a magyar-pécsi és bécsi tanítók és tanítónők 55 koronát, Vöröser Sándor aradi közönségi elemi iskolai tanító pedig 10 koronát juttatott kezéimhez a háborúban elesett tanítók özvegyei és fr. vái alapja javára, mely összeget rendeltetési helyére juttattam. Kehrer Károly kir. tanfelügyelő.

— **A francia katonai panamak** Bordeauxból jelentik: Két orvost és egy katonai főorvosvezetőt hat havi, egy évi, illetve három évi fogházra és magas rőnzbüntetésre ítéltek, mert a frontról visszatért katonákat jofiatlanul felmentették a további szolgálattól.

— **Postacsomag, ajánlottlevél és utalvány** feladási könyvek egész vászonkötésben, arany címnymással kaphatók 1 korona 50 fillérért az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában József (őherceg-ut 22. sz., a Kossuth-szoborral szemben).

— Hivatalos vesztegetés. Kopenhágából jelentik: A Novoje Vramja jelentése szerint a moszkvai városi tanács folytatkozott azaz a kérdéssel, hogy a városi előjárásnak bizonyos összegét booszáson rendelkezésre, amelyvel vasúti tisztviselőket az élelmiszerhiány enyhítése érdekében megvesztegezzék. Az erre vonatkozó indítványt az orosz viszonyokkal okolták meg. A városi tanácsosok közül néhányan rámutattak arra, hogy a megvesztegetést az orosz törvények büntetésében részesítik. Ezért azután a kérdés még sem került szavazásra. A lap hozzáfűzi, hogy maga a botrányos vita mutatja az orosz kormány teljes tehetetlenségét.

— A szülők és gyermekek számára olyan pompás ajándékokban részesülnek, amelyek személt és lelket gyönyörködtet. Tolnai A. B. C. annak a mellékletnek a címe, mely 60 szép részkaró képpel jelent meg a Tolnai Világlapjában és pedig január 1-i számban. Ennek az A. B. C.-nek bolti ára bekötve 2 kor. 50 fillér lesz.

— Aradfalva javára a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: Ujzentanna Népbank 50 kor. M. kir. gazdasági felügyelőség gyűjtőívén 2 kor. Loinger Lipót és társa gy. i. 47 kor., Visv Ferenc gy. i. 51 kor., Aradi turista egyesületi asztaltársaság 100 korona. Angele Mátyás gy. i. 12 kor., Özv. Biró Dánielné gy. i. 9.10 kor., Mihályvita Ákosné gy. i. 6 kor., Barkó Ferenc 20 kor., Barkó Ferencné 20 kor., Kehrér Károly 10 kor., Tanulók gyűjtőívén összesen 158.72 kor., Ujtelepi elemi községi fiúiskola tanulói 138.15 kor., M. kir. áll. fa- és fémipari szakiskola tanulói által gyűjtött ívek 115 kor., Kazinczi-utcai elemi fiúiskola I-es osztályának gyűjtése 148.41 kor., a II-ik osztály gyűjtése 124.58 kor., a III. oszt. gyűjtése 133.27 kor., a IV-ik oszt. gyűjtése 215.88 kor., a Hasszinger-utcai közs. el. leányiskola növendékeinek gyűjtése 866.53 kor., Frick Ferencné gyűjtőívén 14 kor., Tély Ferenc gyűjtőívén 6 kor., Lustig Armin és neje gyűjtőívén 40 kor., Hárs Béla gyűjtőívén 6446.16 kor., dr. Radó Károlyné gyűjtőívén 36 kor., Bing János gyűjtőívén 100 kor., Téli Ferenc gyűjtőívén 6 kor., Frick Ferencné gyűjtőívén 14 kor., Lusztig Armin és neje gy. i. 20 kor., Lusztig Arminé gy. i. 20 kor., Rajku Sebő gy. i. 50 kor., Aradi ipartestület mézesáras és bentes szalonportja 250 kor., Szán Tivadar gy. i. 20 kor., Dósa Dezső gy. i. 100 kor., Grünblatt Análné 10 korona, Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Igazgatója a 2000 kor., Gróf Margit és Ióna gy. i. 20 kor., Nachtnébel Odón gy. i. 37 kor., Ref. egyháznál Csécsi Imre gy. i. 107 kor., Kerek Károly gy. i. 25 kor., Kolláti Julianna gy. i. 22 kor., Bing Hugó gy. i. 100 kor., Özv. dr. Tolnay Jánosné gy. i. 100 kor., Hedi Gyula és neje gy. i. 20 korona., Farkas Samuó gy. i. 5 kor., Özv. Vas Mátyásné gy. i. 6 kor.

— Koszorúmegváltás. Néhai Werner Károly emlékeztetésére létesítendő alapítványra utabban a következő adományok folytak be: Kornis Odón és neje 20 korona, Krausz Lipót, Berger Albert, Özv. Freud Zsigmondné, Stern Vilmos és neje, Kaufmann Jenő, Pick Ernő 10—10 korona. További adományokat Bárony Andor fogad el.

— A dadogók és más beszédhibában szenvedők részére pár nap múlva tanfolyam nyílik Aradon. A tanfolyamot Kovács Tini vezeti, a kinek a dadogók beszéd hibájának gyökeres javítása terén lényes sikerei vannak. A tanfolyamra 16-án és 17-én lehet jelentkezni.

— Köszönetnyilvánítás. A lefolyt héten az aradi izr. népkönyha részére a következő adományok folytak be: Fusch Arnold és neje 20 rona, Goldschmidt Miksáné elemi szereket voltak szívesek adományozni, melyért hálás köszönettel adódik az elnökség. A népkönyhában a védasszonyi tisztelet a jövő héten dr. Radó Károlyné, dr. Löwinger Miksáné és dr. Schuster Henrikné uraknak lesznek szívesek előadni.

— Kereskedelmi szaktanfolyam. László Vilmos-utca 2. Földes-palota mellett. Beiratkozások 3—4 havi tanfolyamra leányok részére d. e. 10—12-ig, d. u. 8—4-ig. Telef. 1046.

— A kiadóhivatal izenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentse be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a bírányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

— Fűtsünk papírral! A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítottunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Híven hulladékpapír kb. 50 kilós bálákban oszmagolva kapható: bálanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Apróhirdetések az „Aradi Közlöny” részére felvételek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

— Könyvtárakat, bélyeggyűjteményeket és hangjegyeket vessz Kerpel könyvkereskedése.

— Uzleti könyvek, u. m. strazzák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 193

— Papírszalvéták olcsón Kerpelnél. 193

EGYESÜLETI ÉLET.

Szabolcska Mihály a kulturpalotában. (Horváth Mihály dr. a rokkantokról. — Jótékonycéla előadó.)

Az Aradi Közlöny tudósításától.

Arad, január 8

Vasárnap, január 9-én, délután öt órákor érdekes előadás lesz a kulturpalotában. Az aradi Vörös Kereszt Egyesület és a Kölessey Egyesület hadi jótékony céli szolgálatában állva kétségtelenül nagy közönséget vonzó műsorral rendeznek ez alkalommal előadását.

A délután első előadója Szabolcska Mihály, a hírnévű magyar poeta, aki háborus verseivel nagy népszerűségre ért. Szabolcska Mihály, akinek gyönyörű poémáit annyi szeretettel és rajongással olvassák, a háboru alatt írt legszebb költeményeiből ad kóstolót az aradi közönségnek, amely ezúttal hallja először a poétát.

Horváth Mihály dr. budapesti egyetemi magántanár, a rokkant ügy egyik kiváló ismerője, aki maga is tevékeny részt vett abban a osodálatos munkában, melyet a megcsontult hősokeket ismét munkabíróvá teszik, tart ezután előadását. Horváth Mihály dr. legnagyobb előadása két részre oszlik. Hadi sérülések és rokkantság címmel kimerítő képet nyújt a katonák testi épségét érő sebesülésekről, azután ugyanolyan részletesen tér ki előadása második részére, arra, hogy miként tesszük munkaképesé a rokkantakat. Horváth dr. előadásának ezt a részét mozgófényképekkel is gazdagítja, de ezenkívül több rokkanttá vált katonával mutatja be azokat a technikailag tökéletes eszközöket, amelyekkel az elvesztett tagokat munkára képesítven pótolni lehet.

Érdeklődés fogadja a délután harmadik előadóját is: Szalay Antal fiatal szegedi színművészt, aki maga is fiatal élete épségével áldozott a hazának, félkarját veszítette el a harcban. Szalay Gyóni Géza verseiből szavalja az Itélet napján, Üzenet a kedvesnek, Ima a lengyel dombon, Csak egy éjszakára című költeményeket.

A délután 5 órákor kezdődő előadás jövendőmúltfele részben a Vörös Kereszt, fele részben Aradfalva javára fordítják.

(*) Közgyűlési meghívó. Az Aradi magán-tisztviselők egyesülete e hó 16-án vasárnap délután 3 órákor saját helyiségében (Központi szálloda, Salacz-utcai földszinti kisteremben) tartja kilencedik rendes évi közgyűlését. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmány évi jelentése. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok. 5. Választások. Az elnökség.

TÁRKASÁGOK.

★

(Jelenet a fűrdőben.) Amióta a galíciai menekültek tábora Aradon felütötte a sátorát, a fűrdőknek is jobban megy. Igaz ugyan, hogy például a Simay-gőzfűrdő a bizonytalan ideig letiltott és nem szívesen látott vendégek nélkül is eléggé látogatott és az is tény, hogy éppen ezek a tisztelt idegenek irtóznak a legjobban a vízről, (képzhető, hogy mennyire félnék egy-egy sorozattól,) mégis megtörtént, hogy a napokban beállított egyik aradi fűrdő pénztárához egy katonás atyafi és egy kádfűrdőt kért. A pénztárnoknő lenézéssel nézett végig a jövevényen, majd pedig így szól hozzá szigorúan.

— Nincs jegy! Itt csak tiszta emberek fűrdőhetnek!

A galíciai hitorsos előbb jót nevetett, aztán kérdőleg válaszolta:

— Ebbe a háborus világba tetszik viccelődni kedves kisasszonyka? Ha már az ember tiszta, minek akkor a fűrdő? ...

(Egyenruha.) A montenegrói harctérről hazajött huszármester mesél a barátjának háborus élményeiről, aki a legkomolyabban hallgatja a hátfőző és háborzongató rémes történeteket.

— Aztán tudod-e, hogy az uniformist montenegrus nyelven is egyenruhának nevezik — mondja a hős őrmester.

— Honnan tudod — kérdi a barátja.

— Csak onnan, mert ha negyvenet elfogunk belőlük, hát csak egyen van ruha.

Az őrmester barátját egy előkerült szanitéc katonára a legközelebbi kórházba vitte.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csermői előfizető. A sorsjegyek a legutóbbi húzáson nem nyertek.

K. E. Sajnos: a vers nem jó.

Szapáriliget. A legjobb és leghelyesebb, ha a járásbírósnál tesznek panaszt. Annak, hogy az esetet az újságban írjuk meg, nincs értelme.

Harminchármasok Sopron. Örömmel olvastuk leveleiket, amely arról ad hírt, hogy az Aradi Közlönyt rendszeresen kapják meg és gyógyuláskor napjaiban szívesen olvassák belőle az itthon történetek. Ami a leveleikben közölt dolgot illeti, mi tudtuk, hogy a negyedik zászlóaljhoz eljutottak az aradiak küldeményei és azt a bizonyos panaszos levelet éppen azért küldtük, hogy az indokolatlan panaszra választ adhassunk.

Bersagliarik. Verseket csak oly kivételesen küldünk, hogy még ennek az átlagos hadi vers-tereménél jobbnak sem sorolhatunk helyet.

D. J. A vers nem alkalmas a közlésre.

T. Emma. Ahoz, hogy nyilvánosság számára irhasson valaki: elsősorban írni tudás szükséges ez pedig a helyesírás ismeretével kezdődik. Amíg „hamar”-nak írja a hamart, „mé”-nek a mélyt, „tappéta”-nak a tepétát (az apróbb hasonlókra nem is szólva) addig nem is gondolhat arra, hogy komolyan foglalkozzanak írásával.

S. R. Kérdésére a választ az Aradi Közlöny e heti számban megtalálhatta.

TANÜGY.

(—) Meghívó. A Gizella-utcai áll. iskola tantestülete növendékeivel vasárnap, f. hó 9-én d. u. 4 órakor az erdélyi-uti óvodában a harctéren esett tanítók özvegyei és árvái javára jótékonyosltu előadást rendez, melyre a kedves szülőket és az érdeklődőket meghívja. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad a rendezőség.

Uj könyvek.

* A Tevan-könyvtár népszerű sorozata legújabbban a következő három kötettel gyarapodott: Garvay Andor: Három ember dolga. Kisebbségi jelenetek foglalnak helyet Garvaynak ebben a könyvében és ugy hatnak az olvasóra, mint egy-egy drámának, vigjátéknak összesűrített extractumai. A Tevan-könyvtár e kötetének ára 40 fillér. — Guy de Maupassant: A porosz tiszt kívánsága. A nagy francia elbeszélő ma kétségek nélkül az érdeklődés központjában van. Ez a kötet Maupassant egyik legbájosabb háborús elbeszélését adja közre kitűnő fordításban. A Tevan-könyvtár e kötetének ára 40 fill. — Hanns Heinz Ewers: Borzalmak könyve. Edgar Allan Poe és Villiers de l'Isle-Adam német rokona Hanns Heinz Ewers. A „Borzalmak könyve” című novellagyűjteménye az első kötet, mely magyar fordításban napvilágot lát. A Tevan-könyvtár e kötetének ára 60 fillér.

* Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv 1916. évre. Tizenhatodik évfolyam. Szerkeszti: Szilassy Zoltán orsz. képviselő, OMGE. titkárja. Budapest, 1916. Ára: 1 kor. Az Évkönyv megszokott szép köntösében számos képpel díszítve jelent meg, úgy hogy mindenkinek melegen ajánlhatjuk. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1916. évi január 9-én:

Délután fél 4 ó. akor mérsékelt helyárakkal.

A herceg kisasszony.

Operetta 3 felvonásban.

Este 7/8 órakor rendes helyárakkal

B) Bérlet.

B. Bérlet.

Beűthök uram szerencséje.

.Népies játék.

Kezdete este fél 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Jogi előkészítésben gyakorlott okleveles ügyvéd

alapvizsgákra

és

szigorlatokra

előkészítést vállal.

Címzet közli a kiadóhivatal.

368

* Az ezen rovat alatt közöltettség nem vállalunk felelősséget.

APOLLO SZÍNHÁZ

Január hó 9-én, vasárnap

Második Asta Nielsen-film

A hamis Asta Nielsen.

Vigjáték 3 felvonásban.

Kettős főszerepet:

Asta Nielsen

játsza.

ARADI KÖZLÖNY.

1916. évi január 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re.

AKI a világháború eseményeiről hiteles, alapos, gyors és pontos

tudósításban kíván értesülni, rendelje meg

Az Aradi Közlöny-t,

mely Magyarország legkedveltebb, legelterjedtebb vidéki napilapja és közleményeinek érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén a legolvasottabb újság.

Az Aradi Közlöny

mindenhová közölni há olvasóját. A kiadóhivatal beconult előfizetőinek, a tábori postán pontosan utána küldi az Aradi Közlöny-t.

Az Aradi Közlöny

minden negyedéves előfizetője ingyen és bérmentve megkapja az

Aradi Közlöny

Nagy Fali Naptárát

1916. évre.

Tessék mutatványszámot kérni!

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 költés

kölcsönkönyvtárába:

Molnár: Egy haditudósító emlékei. Gábor: Ciklámen. Maupassant: A porosz tiszt kívánsága. Ewers: Borzalmak könyve. Kálnoki: Újságíró iskola. Herczeg Ferenc: Új Idők 1915. Krudy: Pest 1915-ben, Lázár A kékhajú Fantom, Csikszentmihályi: Minden csak álom, Krudy: Szinbád, A feltámadás, Bréte: A papbácsi és a nagybácsi, Rod E.: Balsors, Dessewffy: Elbeszélések, Tábori: Pestli specialitások, Somlay: Falu csöndje, Erdős R.: Az új sari, Herczeg: Mikszáth almnnachja 1916., Knoblauch: Onagysága ruhája, Guncser: Apuka levelei a harctérről, Lengyel M.: A táncosnő, Qeux W.: A pécset, Herczeg: Magdaléna két élete, Vészi M.: Az égő Európa, Szomaházy: Meseváros, Komáromi: Mit busulaz kenyeres? Gábor: 1950. Pest nem volt hanem lesz, Untanglich ur.

Németh: Ballestrem: Die Dame im Mond, Wotho: Austiefer Not, Stern Detler: Konstantinopel, Detler: Bulgaria, Braher, L: Lebenssucher, Strindberg Neue Waffen, Strobl K.: Der brennende Berg, Sealliger: Der gelbe Saedieb, Barch: Der Flieger, Ettlinger: Mister Galgenstrick, Raff H.: Das junge Geschlecht, Brachvogel: Die Königen und di Kärner, Hansen E.: Das verborgene Land: Holländer F.: Der Eid des Stephan Butler, Madeleine M.: Pantherkatchen Wassermann: Das Gänsemännchen, Hoffenthal, Moj, Höcker: Kleine Mama, May: Am Jenseit Und friede auf Erden, Kohlenegg: Die drei Lieben, der Dese Voss, Thoma: Der Postsecretar im Himmel, Skowronek R.: Sturmzeichen, Wolf H.: Geschäft und Libe, Pröli K.: Aphrodite mit dem Schleier.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bértek is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona, vagy füzetenkint 20 fillér.

Legújabbak: Köpf: Gyógyvirág kisasszony Beregi: Bakanóták. Sas: Táboriúznél. Nadorfele karácsonyi album, Zerkovitz: Darumadár ha elszállsz... Kálmán: Die Csárdás-Fürstin (Csárdás-hercegnő), Eysler: Die oder Keine, Rózsavölgyi-féle Karácsonyi album, Ötvös: Rozseláncz, Gabriel: Schumi Maritza Marsch,

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése Aradon.

2821

Ziffer és Hollós
Weltzer János-u. 11.
(főpostával szemben.)

UNDERWOOD

azonnal és állandóan lát-
ható írásu amerikai írógép.

ROTARY CYKLOSTYLE

önműködő sokszorosító gép
és

Edison-féle

diktálógép

kizárólagos lerakata.

Üzemkellék

az összes rendszerű ír-
számoló- és sokszorosító-
géphez, **csakis** elsőrendű
minőségben.

COPYING OFFICE

írási és sokszorosítási mun-
kák vállalása.

Javító műhely

minden rendszerű ír- sok-
szorosító- és számoló gépek
részére, a legjutányosabb
árban **jótállás** mellett.

Használt írógépek

eladása és kölcsönözése.

Amerikai irodabutor.

3501

Gyors- és gépiró

szaktanfolyam.

Cipőtőzsde | **Leányinternátus**

ma már
fogalom.

Andrássy ut 22. sz.

3401

Telefon szám 10—44. sz.

József főherceg-ut 19. sz.
I. emelet.

Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középiskolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kül-
lön tárgyak: Idegen nyel-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:

Stern Ilonka,

okl. tanítónő.

2027

5 fillér
egy lev. lap, melynek m-
ján kívánatra ingyen és
bérmentve megkapja 4000
képet tartalmazó tárgyjegy-
nélkörvet.
Első évfolyam, Kourád Ágnes
ca. és kir. udv. számlá,
Brúk 801. sz. (Cecheraz.)
Nikkel-herceg-utca K 3-50, jobb A 4-20, O-számú
rem. 16m-óra K 4-20, újrad herceg-utca K
5-—, háboru-émlék-óra K 5-50, Rádium-émlék-
K 8-50, ébrosszóval K 24-50, nikkel-émlék K
2-90, fali óra K 3-40, minden óráért 3 évi irásbeli
jótállás. Szállítás utánvétel. Kockázat nincs.
Kiosorolás megengedve vagy pénz vissza. 876

Berlin-szálló
Budapest,
VI., Révay-utca 10. sz.
(Andrássy-ut és Vilmos császár-ut
mellett.) 4555
Szolid, csendes, olcsó családi ház.
100 szoba, gőzfűtés, melegvíz, lift.
Szobák 3 koronától feljebb; hónapos
szobák mérsékelték. Kftés konyha.

Nemzetközi **Halottszállítási** iroda
Temetkezési Intézetek Egyesülete
Budapesti iroda VI.H., Üllői-ut 14., I. em., a. 1.
Telefon: József 32—12.
Ehunyt hőseinknek exhumálását, hazaszállítását és az ezekkel
kapcsolatos összes teendők végzését, kegyeletesen, szakszo-
rűen, gyorsan és a legmértányosabb feltételek mellett intézi.
Az ország minden részében és a külföldön min-
denütt működő tagjai a megbízásoknak akadálytalan és
gyors teljesítését teszik lehetővé. 8786

**Jó anyák, gondos
szülők** legjobban cselekszenek, ha gyermekelk-
nek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss:
Hajós-féle
Csukamájolajat
adnak; a hűvösebb idő beálltával annak használata igen fontos.
Egy üveg utasítással ára **2 korona 50 fillér.**
Fagydagánatok elmulasztására, fagy
viszketegség biztos-
megszüntetésére leg-
jobb szer a „Frigin.”
Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással **70 fillér.**
Hajfestő Egy pár perc alatt bármely haját
vagy bajuszt a legszebb állanó
fekete színre lehet festeni, anél-
kül, hogy a színt le lehet mosni,
a „Melogen”. Ara **2 korona.**
Szűrvesztő-Depilator. Ez kitűnő, a maga nemében pára-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással **1 korona.**
A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-
tárában
ARAD, Andrássy-tér 22. sz.
Alapítotott 1886. évben az Aradmegyei Kórház számára

**Vágómarha-
vétel!**
Prima vágómarhát és pedig
ökröt, tehenet és bikát, va-
lamint vágósertéseket meg-
bizásból minden mennyiségben
vásárol a Szegedi Hus- és
Vásárpénztár R. T., Szeged-
Közbágyóhid. — Sürgöncim:
„Huspenztár Szeged.” 167

**Cognac,
Likörök,
Szilvorum,
Törkölypálinka,
Tea és Rum**
jutányos áron kaphatók:
Körösvölgyi Pálinkakaraktár,
Lloyd-palota. 859

Veszek és eladok
régiség butorokat,
antik darabokat.
Hitelképes egyéneknek részletre
is bérbeadok
butorokat
a legelőnyösebb feltételek mellett.
Vidéki megrendeléseket elfogadok.
Garai Károly
butorkereskedő (törv. bej. cég)
Aradon, Asziasos Sándor-utca 5. sz.
Telefon 778 sz. 301

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója

Fried Ignác Arad, Háromveréb-u. 4.

A magyar királyi államvasutak és az arad-csanádi egyesült vasutak patkányirtója. Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek. Vidéki megrendelések postán azonnal elküldetnek. 283

Költözködők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez

Kalmár József
villanszerelés vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Zongora javítások

és hangolások
ugy helyben, mint
vidéken pontosan
eszközöltetnek.

Ehrbar Henrik
zongorahangoló
Arad, Baithyányi-u.26.
Városi zeneköla.

Raffia hárs

és rézgalic

eredeti csomagolásban
kapható:

Donáth Simonnál,
Arad. 853

Saját termésti, kitűnő, tisztán
kezelt magyarádi ó- és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben,
valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 4000
Deák Ferenc-utca 40. szám.

Hirdetmény.

A kerékpár-adó tárgyában 6008/164/1900. sz. alatt alkotott szabályrendelet 1. §-a értelmében felhívom mindazon városi lakosokat, akiknek kerékpár van birtokukban, hogy az 1916. évre esedékes kerékpár-adót a 4. §. értelmében január hó 1-től 15-ig annál is inkább befizessék, avagy a 9. §. értelmében kerékpárjukat az ellenzár alkalmazása végett a városi adóhivatalhoz bemutatassák, ellenben jövedékcsökkentés miatt 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal lesznek büntetve.

Városi adóhivatal.

Rum és likőr

essentiák és compositiókban
valamint édes nemes paprikákban állandó raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter
finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502
Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad. Telefon 582.

0 csász. és Apost. kir. Felhívásnak

legfelső felhatalmazása folytán.

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok polgári jóváhagyására szent

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyeresémet tartalmaz, 625.000 kor. összértékben.

A főnyeresemény 200.000 kor. A házas nyilvánosan Wienben, 1916. február 10-én

Sorsjegyek Wienben a os. kir. Államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Verdera Zöllnerstrasse 5.

sz. n. s. m. kir. lottóüredéki igazgatóságnál Budapest, IX. ker. Fővárm. továbbá a lottóügynökségekben, dohányüzemekben, a vasutaknál, adó-, posta- és távírduhivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyek részére ingyen adóznak ki. A sorsjegyek postamentesen küldetnek stb.

A csász. kir. Államsorsjátékok vezérigazgatóságától. 0781

Arverési hirdetmény.

Sterheim Ferenc nagylaki cég megkeresésére Grosz Márk esanádpalotai lakos kárára és veszélyére Kovászi községében Avarffi Géza kolnájában folyó évi január hó 13-án délelőtti 10 órakor 90 hektoliter 1915. évi termés bor és 1916. január hó 14-én délelőtti 10 órakor ugyancsak néhai Avarffi Géza kolnájában elhelyezve lévő 60 hektoliter 1915. évi termésü bor nyilvános árverésen eladatik a következő feltételek alatt:

a) a bor lefejtetlen állapotban seprővel bocsájtatik árverés alá.

b) Kikiáltási ár hektoliterenként 94 korona a kolna helységében, a bor ezen áron alul is eladatik.

c) A vételár az árverés alkalmával készpénzben fizetendő, de jogában áll eladónak vevővel ez iránt az árverés alkalmával külön is megállapodni.

Világos, 1916. évi január hó 7. napján.

356

Török Arpád,
kir. közjegyző.

Szakszerű írógép javító műhely

Az összes rendszerű író-, számoló-, sokszorosító- és diktáló-gépek, valamint a „National Cassa Register” (Ellenőrző Pénstárak) szakszerű javítása. — Elsőrendű üzembeliek a legolcsóbb áron. — Használt és új írógépek eladása. — Írógépek évi jékarbantartását előnyös feltételek mellett vállalunk

Schmotzer „Bodnár

írógép-műszerészek

Arad, Perényi u. 6. — Telefon 833

A szépségápolás titka a használandó
szépitőszerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

Rozsnyay Serail arckenőese Rozsnyay Serail krémje.

Mindkettő kipróbált jó hatásu készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely orém 1 korona.

Szines areporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lilá, testzín, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatásu.

Kapható:

1845

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Kovács Soma és Társa, Arad

gazd. gépek, gőzgép és malomszerek gyári raktára. — Kutak, szivattyúk, fecskendők, tömlők.

Raktárunkról azonnal szállítható:

Gépolajok,
Géphengerolaj,
Motorhengerolaj,
Tovottekenőcs,
stb., stb.,

Ekék,
Rosták,
Darálók,
Répavágók,
Morzsolók,

Faggyu,
Szijjak,
Ponyvák,
Zsákok.
stb., stb.

Aranyat

és

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becserél; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

órák és ékszerész fizlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

Apró hirdetések.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jótállás mellett

2 pár kitűnő, fiatal patkányfogó
foxterrier kutyát keres megvé-
teire a Békéscsabai Sertéshizlaló
Részvénytársaság. 347

Zongoraláda

kedvezően kapható Kovács Soma
és Társa cégnél Aradon. 370

Prima dió

nagyban eladó. Cim a kiadóban.
860

Gyümölcsök

kapható Färber Lajos cégnél. 825

Hódmezőfalvi

tőgazdaságban termelt ékhalat,
pontyot kígyóként 3 és 4 korona
árban, pénz előleges beküldése el-
felelően, szállít Havas Jakab, Honcse
Telefon szám 8. 4749

Teljesen új,

még használatlan ebédő, háló- és
uriszoba eladó, megtekinthető d.
e. 10-12-ig Munaácsy Mihály-
utca 8., ajtó 11. 849

"Gecha"

patent cipősámfá szabályozható,
párja 3 koronáért kapható a
Gipótörszdsében Andrassy-ut 22.
szám. 3405

Gyümölcsök

legelőcsöbben kapható: Rothstein
Mor, Szabadság-tér 3. 848

Eladó

jobb kivívott táltékpipa és két
vadászfegyver. Bleier Ignácz, Sgt.-
Pár-u. 2. 229

Automobil

üzemképes, 16 öerős, külön pneu-
matik, külső köpenyvel, 760x90 és
4 hirtő alá gumikerék, rendkívül
olcsó árban eladó Roth Izidor
butorizletében, Asztalos Sándor-
utca. 99

Szivalcs.

vislődi boszniai, kapható Färber
Lajos cégnél. 824

Keveset

használt fenyőfa álványpalló. ju-
tányos áron eladó. Megtekinthető
Wesseiönyl-utca 86. szám alatt.
345

Dadogók

és más beszédhibában szenvedők részére?
Bármily foku dadogás vagy beszédhiba —
korra való tekintet nélkül — rövid idő
alatt biztosan és tartósan gyógyítható egy
teljesen új, radikális módszer alapján.

E módszer megszünteti az izgatott
lelkialapotot, eltünteti a félelem keny-
szerképzetet és állandóan a beszélés alap-
törvényein nyugodva lehetővé teszi a
dadogást, vagy megakadást.

A NEUMANN dr. tanár által kidolgo-
zott módszer a külföldön is biztos ered-
ményeket ért eddig el, mit orvosok, szak-
ferfiak, tanintézetek bizonyítványai, va-
lamint a kigyógyultak közönsé halálairatai
tanúsítanak.

Magyarországon az első ízben Pécsen
megtartott tanfolyam fényes eredményét
az ottani főreál- és felsőkereskedelmi is-
kola tanestülete, valamint Pécs szab.
kir. város főorvosa igazolta, mely ugy a
hivatalos teljesítésnél, mint a társadalmi
és a magánéletben akadályozza az ebben
szenvedők boldogulását. Most pedig leg-
nagyobb sikerrel Temesváron működött,
melyről az itt következő orvosi bizonyít-
vány tanuskodik:

Alóírott ezennel bizonyítom, még pe-
dig saját személyes meggyőződésem alap-
ján, hogy Kovács Tini Laibachi születésű
hajadon urnó, a dadogók beszédhibájának
gyökeres javítását négy hét alatt a leg-
teljesebb sikerrel végezte.

Szoktatva tanító módszerre oly töké-
letes, hogy például egy, a dadogás miatt
beszélni alig tudó 14 éves leánykát négy
hét alatt hibátlanul és folyékonyan be-
szélni megtanított.

Megállapítom egyben azt is, hogy
olyan dadogó gyermekeknel is teljes si-
kert ért el, kik más hasonló tanfolyamon
eredmény nélkül vettek részt.

Ez alapon nevezett kisasszonyt, mint
a dadogók szakképzett és hivatott tanuló-
ját, minden érdeklőt felnek és ügybarát-
nak a legmelegebben ajánlom.

Temesvárt, 1916. január 3.

Tauffer Jenő dr.,
városi tiszti főorvos.

A tanfolyam Tisch Mór dr. városi
tiszti főorvos felügyelete alatt tartatik.
Jelentkezések elfogadhatnak Aradon január
18. és 17-én délelőtt 10-12. és d. u. 3-5
óraig a Fehér Kereasz-taludóban.

Neumann tanár,
beszédgyógyintézet. Ruc dr. iskolaorvos
368 stb. Laibachból.

4-1916. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a szegényekháza és a ren-
dőség által letartóztatott egyének
részére 1916. évben szükséges ke-
nyér szállítása iránt folyó évi
január hó 10-én d. e. 10 órakor
árlejtést tart.

A kenyérsütéshez szükségeselt
lisztmennyiséget a város közön-
sége bocsájtja vállalkozó rendel-
kezésére.

Bánatpénzül leteendő a kikülsi-
tási ár 10%-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen csak írásbeli aján-
latokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezárásán az
árlejtés megkezdése előtt nyujtan-
dók be s csak akkor vétetnek
figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénz mellékelve van, s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági

székének 1916. évi január hó 8-án
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Hatóságilag engedélyezett

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok
patkány- és egérintó-szere-
baciust. A XX. század legmegbiz-
hatóbb patkány- és egérintó-szere,
csak patkányt és egeret öl meg,
emberre vagy állatra nem vesze-
elmes, tehát mindenütt elhelyez-
hető.

A patkány- és egérintó-szere bacillus
árai:

1 kis adag 2-300 patkány ki-
irtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány ki-
irtására 12 K.

"Matteine"

vegyészeti laboratórium

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-45.

2611

A szájüreg deszinficiálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok előléseánél, amely különösen gyermekeknel rendki-
vüli fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szer, sehohsem
nélkülözhető a Formodor tabletták.

Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüregét deszinficiálja, utózo-
igen kellemes. Ara egy porcellán-
szelencének 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a vi-
lághírű "Krovil" korpa-
kenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

Gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

Vastagabb betűkkel kivánt szavak aláhúzással jelzendő.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

TÁBORI POSTA.

Remény I.

Megismeresz? A Te hangodon szólók Hozsád. Minden nap megy levél, de nem találak. Kereslek, kutatok, hiába! Cimedet nem tudom, ha lehet közöld B. S. által. Egészem a — régi! 354

Fritz Miklós tav.-tis.

m. kir. 810. hgye. törzs. Tábori posta 350. — Hogy vagy? Irj mielőbb. A bécsi leányok választottak már? Csóköl Micke és Henrik. 14

HÁZASSÁG.

Nőtülni óhajt

nyugdíjképes, fess, fiatal ember 3000 korona évi jövedelemmel, 10.000 koronát igényel. Fényképpel ellátott leveleket „Hivatalnok” jellegére a kiadóhivatalba kér. 387

LEVELEZÉS.

Két arileány

tiszteséges szándékból, kellemes fiatal ember ismeretséget keresi. Uniformis előnyben részesül. Leveleket „Napsugár” jellegére a kiadóhivatalba kérünk. 356

Ibolya.

Teljes megnyugvással s örömtől áthatva legsz. üdvözl. 359

Intelligens fiatal asszony

megismerkedni óhajtana tiszteséges szándékból feltétlenül gavallér vidéki úri emberrel. Leveleket „Arva róza” jellegére a kiadóhivatalba kér. 191

OKTATÁS.

Orv. Szalkai Arminné

tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy Weitzer-utca 13. számú lakásán, az udvarban balra, úrlányok részére himnusz- és lehrnémi tanfolyamot rendez. 357

Magántanulók

felvétetnek, összevont vizsgálatra is tevélységgel az Izs. Fluinter-nátusban Arad, Chron Aron-u. 1. 124

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek:

kézmű- és rövidáru szakmában jártas, önálló eladó ügyes segédet, továbbá egy fűszerkereskedő-segédet (lehetőleg hadmentes) azonnali belépésre. Főnti szakokban jártas női segédet is alkalmazok. Ajánlatokat kérem fizetési igények megjelölésével címemre küldeni. Marksz V., Piski. 375

Egy hetes felvétetik

Färber Lajos cégnél. 323

Szamalom részére

feltétlenül megbízható éjjeli felügyelőt keresek, lehetőleg mielőbbi belépésre. Nagy Farkas. 328

Könyvelő

vagy könyvelőnő állandó alkalmazást nyer. Ajánlatok „Aradi iparvállalat” jellegére kiadóhivatalba, kettős borítékban kéretnek. 162

Bejáró főnökö

kerestetik, Deák Ferenc-utca 9., I. em. 344

Kifutó fia

felvétetik Färber Lajos cégnél. 323

Pénztárnok és irodakiasszony
azonnali alkalmazást nyerne. Mindkettőnél német nyelv tudása megkívánatik. Ajánlatok „Megbízható” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 314

Ugyes kiszolgáló leány,

kinek az egyszerű könyvitel és levelezésben némi gyakorlata van, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 298

Egy keresztény irnok,

magyar német perfekt levelező, azonnali alkalmazást nyer: Lutt-vák József, Asztalos Sándor-utca 8. szám. 346

ALKALMAZÁST KERES.

Előruktónó

perfekt német, aki több évi gyakorlattal bír, azonnali belépésre alkalmazást keres. Esetleg mint kávéházi felirónó. Címe: Schieb Minna Nagyszében, Neustift-gasse 16. 367

Főnökö

úri házakhoz ajánlkózik, esetleg kíségeteni is elmegy. Cím Magyar-utca 7., Walenta-ház. 378

Gépírónö

ajánlkózik, könnyebb irodai munkát is elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 372

Egy jó megje enestü nö

aki rokkant katonának felesége, bármilyen üzletben alkalmazást keres. Szives megkereséseket Dámjanich-u. 16. sz. alá kér. 373

Kertész

állást keres azonnali, esetleg első áprillisi belépésre, szives ajánlatot a fizetés megjelölésével „Hadmentes” jellegére a kiadóhivatalba. 338

Nyugdíjas vasutas

irodai munkát vállal. Ajánlatokat „Nyugdíjas” jelleg alatt a kiadó továbbít. 102

LAKÁST KERESNEK.

Három tagu úri család

részére két csinosan butorozott tiszta szoba, konyha és fürdőszoba kerestetik január 15-re. Ajánlatokat Arad, Erzsébet-körút 28., Hillo Andrásné. 377

Keresek május 1-re

egy 4 szobás modern földszintes lakást, gáz, villanyvilágítással és lehetőleg kertés udvarral. Magánház előnyben. Esetleges címet „Kertés lakás” jelleg alatt a kiadóba kérek. 312

KIADÓ LAKÁS.

3 szobás

modern utcai lakás, előszoba, cseled- és fürdőszoba mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Bővebbet Flórián-u. 15. I. em. 362

Csinosan butorozott

különbejárattu utcai szoba kiadó Szent Pál-u. 3. I. em. 376

Egy csinosan butorozott szoba
házaspártnak, esetleg hadbavonult családjának kiadó egy magányos nőnél, Varjassy Lajos-u. 32. 380

Egy utcai

és egy udvari szobából álló lakás mely üzlethelyiségnek is alkalmas Eötvös-utca 6. sz. alatt azonnal kiadó. Közelebbi felvilágosítást vagy Eötvös-utca 15. sz. I-6 em. alatt, vagy Kugel Sámuel cégnél Békéscsábán. 371

Egy kétszobás

és egy egyszobás utcai lakás azonnal kiadó Hajó- és Ovár-utca sarkán. 308

Kiadó

egy vagy kettő utcai, különbejárattu butorozott szoba, előszoba, villanyvilágítással és kapukulccsal. Simonyi-utca 6. 326

Aranykő-utca 2-3. sz. a.

3 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló utcai lakás, május hó 1-re kiadó. 305

Két szoba

garson lakásnak kiadó. Cím a kiadóban. 102

A Laender-féle bérházakban:
Boros Beni-tér 20. szám alatt első emeleti háromszobás, második emeleti háromszobás lakás f. évi május hó 1-re, két helyiség azonnal; Boros Beni tér 20/B. szám alatt másodemeleti háromszobás, másodemeleti kétszobás lakás f. é. május 1-re kiadó! Értekezhetni Laender Aladár Gőzfűrésze irodájában. 291

Andrássy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnala kiadó. Bővebbet a házmesternél.

2 utcai

elegánsan butorozott szoba díszes bejárattal, fürdőszoba használattal, azonnala kiadó. Ugyanott több pincehelyiség raktárnak vagy műhelynek alkalmas, azonnala kiadó. Haszinger-utca 6. 5050

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadó. Bővebbet a házmesternél.

INGATLAN.

Edelspacher-utca 11. számú
ház eladó. 317

Gyorki ház

tágas udvarral, nagy kerttel a piac-tér közelében, a radnai-ut mentén 84. sz. a. szabad kézből eladó, (esetleg bérbe vehető). A házban van négy szobás, kétszobás és egyszobás lakás megfelelő mellékhelyiségekkel. Mellék épületben présház, nagy borház, ezek alatt pince. 106

ÜZLETEK.

40 év óta fennálló

élforgalmu italmérés a főtérr közelében, bevonulás miatt eladó. Cím: Kurták, Radnai-ut 2. 330

Eladó.

vagy bérbeadó nagy román községben, forgalmas út mentén üzlet, korlátlan italmérés és egyéb jogokkal, nagy épület, terjedelmes kerttel, bevonulás miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 348

Nagyhalmágyon,

plactéren, szabadkézből eladó más vállalat miatt fűszer, csemege, vegyeskereskedés, 222 főkös, szép berendezéssel. — Tudakozódható Czizler Henrikné, Nagyhalmágy. 342

KÖLÖNFÉLE.

Heloit.

A legártalmatlanabb arczépitő és finomító. Izzadó, fényes, zsíros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyaputra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ára 1 korona. Dr. Földes és Hehs piperezappan és vegyészeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használjuk. 12

Rövid

zongorát, vagy pianninót, béreitnek pár hónapra. Ajánlatok kéretnek Szász, Reparaturspark, Simándi-ut 8. 541

Váro termek,

kör-termek, megfigyelő állomások feltöltésére legalkalmasabb Carbol-savas mosó szappant ajánl Dr. Földes és Hehs pipere szapan és vegyészeti gyára Arad. Különként 4 koronáért. 12